

Openbaar  
Primair



Onderwijs  
Haarlem

*sterk in leren*

**2007**

**J  
A  
A  
R  
V  
E  
R  
S  
L  
A  
G**



Openbaar Primair Onderwijs Haarlem

Bezoekadres : Richard Holkade 14  
2033 PZ Haarlem

Postadres : Postbus 800  
2003 RV Haarlem

Telefoonnummer : 023 54 30 171  
Faxnummer : 023 54 30 192  
E-mail secretariaat : [h.pommee@opohaarlem.nl](mailto:h.pommee@opohaarlem.nl)

<b><u>Inhoudsopgave</u></b>	<u>Pagina</u>
<b>1. Inleiding</b>	3
<b>2. De kwaliteit van het onderwijs</b>	5
2.1. Afspraken met de Inspectie van het onderwijs	5
2.2. Afspraken systematische kwaliteitszorg OPOH	6
2.3. Jaarplan	6
2.4. De omgeving van de school	6
<b>3. Onderwijsbeleid</b>	7
3.1. Thuisnabij onderwijs, beleid en resultaten 2007	7
3.2. Speciaal onderwijs, (REC's)	8
3.3. Weer Samen Naar School (WSNS)	8
3.4. Achterstandsbeleid	9
3.5. Brede scholen	9
3.6. Cultuurbeleid	10
3.7. ICT-beleid	11
<b>4. Personele Zaken</b>	11
4.1. Personeelsbeleid	11
4.2. Personeelsbeheer	12
4.3. Ziekteverzuim	13
4.4. Personele knelpunten	13
<b>5. Financiële Zaken</b>	13
5.1. Algemeen	13
5.2. Weerstandvermogen	14
5.3. Analyse van het resultaat	15
5.4. Conclusie	16
5.5. Treasury	16
<b>6. Materiële Zaken</b>	17
6.1. Leerlingentelling en leerlingenstromen	17
6.2. Huisvesting	17
<b>7. Klachten</b>	20
<b>8. Financieel Jaarverslag</b>	22

**Bijlagen:**

- Bijlage 1: Ziekteverzuim per school
- Bijlage 2: Ziekteverzuim per soort onderwijs
- Bijlage 3: Organogram
- Bijlage 4: Afkortingen

## **Inleiding**

Het Openbaar Primair Onderwijs (OPOH) functioneert sinds 5 jaar als zelfstandige organisatie in de vorm van een Bestuurscommissie. Het bestuur houdt "op afstand" toezicht op de organisatie, die geleid wordt door professionele managers. Bij OPOH zijn 22 scholen aangesloten voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs. Wij hebben in het totaal ongeveer 6500 leerlingen en 1000 medewerkers.

Wij hebben de zorg over plus minus 40 gebouwen.

Met elkaar staan wij voor kwalitatief goed openbaar onderwijs. In een strategisch plan hebben wij onze missie, visie, besturingsfilosofie en doelstellingen verwoord. Per januari 2009 zal de organisatie verder verzelfstandigen in de vorm van een openbaar stichting. Per die datum wordt tevens een nieuw strategisch plan vastgesteld.

In dit jaarverslag rapporteren wij over de belangrijkste sturingsgebieden te weten de kwaliteitszorg, het onderwijs, personele zaken en huisvesting en financiën.

Hieronder schetsen wij als korte samenvatting een aantal resultaten zoals door ons bereikt en andere belangrijke aandachtspunten.

### **Korte samenvatting: resultaten en aandachtspunten**

#### **Inspectie.**

De inspectie is vanaf het schooljaar 2007-2008 gestart met het vernieuwde toezicht. Hiertoe heeft de inspectie een uitgebreide analyse van de scholen gemaakt. De conclusie van de inspectie is dat wij geen zwakke scholen hebben. Alle scholen presteren op of boven het gewenste niveau. Uit dit inspectieoordeel blijkt dat de zelfevaluatie die de scholen in gang gezet hebben duidelijk zijn vruchten afwerpt.

#### **Profilering.**

Elke school heeft het eigen schoolprofiel scherper in beeld gebracht. Het betreft hier bijvoorbeeld extra aandacht voor sport, sportiviteit en gezonde leefstijl. Of werken met techniek- en extra taalprojecten. Wij hebben de "internationale school", de "meesterlijke buurtschool, een school voor "degelijk groepsonderwijs" en een school die zich richt op "actief burgerschap". Slechts enkele voorbeelden van de schoolprofielen.

Een duidelijk profiel geeft de ouders houvast bij hun keuze voor een school. Het vereiste basisprogramma en de kwaliteit is op elke school gewaarborgd.

#### **Zorgstructuur in en om de school.**

Elke school heeft de zorgstructuur in de school en buiten de school in kaart gebracht. Er zijn bijvoorbeeld contacten gelegd met maatschappelijk werk en wijkcentra. Elk kind krijgt zo binnen en buiten de school de zorg en aandacht die nodig is.

#### **Tussen- en buitenschoolse opvang.**

Op alle scholen is de tussenschoolse opvang georganiseerd en goed in orde. Ook de buitenschoolse opvang is per school in overleg met aanbieders georganiseerd. Op een aantal plekken zijn er helaas wachtlijsten. De oorzaak is meestal onvoldoende gebouwelijke mogelijkheden of te weinig personeel bij de kinderopvangorganisaties. Wij gaan in overleg met de aanbieders van kinderopvang om deze punten te verbeteren.

#### **Passend, thuisnabij onderwijs.**

Er is in 2006 een nevenvestiging van de Dr. A. van Voorthuysenschool gestart in Hoofddorp en in aansluiting daarop zijn wij in 2007 tevens een nevenvestiging van de van Gilseschool gestart. De van Gilseschool is daarnaast een samenwerking aangegaan met OBS de Dolfijn: kinderen met taalspraakproblematiek worden op de Dolfijn adequaat opgevangen. Deze initiatieven betekenen voor veel kinderen een flinke reductie van hun reistijd naar en van school.

In het verslagjaar zijn wij gestart met een interzuilair samenwerkingsverband. De resultaten moeten komende jaren zichtbaar worden.

**Personeel.**

De wet BIO en de lerarencompetenties zijn besproken in de schoolteams. Tevens is begonnen met de gesprekken in het kader van het persoonlijke ontwikkelingsplan.

Voor nieuwe medewerkers is een inwerkplan gerealiseerd (introductie, werken met een maatje, functioneren en beoordelen).

Een drietal ID-baners is doorgestroomd naar een benoeming bij OPOH.

De formatie kon in het verslagjaar toenemen door een groei van het leerlingenaantal (+ 131).

Het ziekteverzuim is na jarenlange daling op een aantal basisscholen weer toegenomen.

Verzuimanalyses en verbeterplannen hebben onze voortdurende aandacht.

**Financiën.**

Het exploitatieresultaat is met € 967.000 positief en ten opzichte van 2006 toegenomen met € 561.000. De financiële kengetallen in het kader van de beoordeling van de balans geven een positief beeld (solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit). Het weerstandsvermogen is met 14% voldoende om calamiteiten op te vangen. Wel tekenen wij aan dat het eigen vermogen grotendeels bestemmingsreserves betreft, er is weinig "vrije ruimte".

Uit eigen en onafhankelijke risico-analyses blijkt opnieuw dat de baten die wij ontvangen voor onderhoud en energie ontoereikend zijn.

**Leerlingenaantal, huisvesting en onderhoud.**

Het marktaandeel van OPOH is inclusief SO en SBO 51%, exclusief SO en SBO 49%. Het leerlingenaantal in Haarlem is al langere tijd stabiel, evenals het marktaandeel van het openbaar onderwijs. Ten opzichte van de landelijke cijfers doet het openbaar onderwijs in Haarlem het zeer goed. In overleg met de gemeente en de andere schoolbesturen is een strategisch huisvestingsplan (SHO) vastgesteld. Dit plan is een goede eerste stap maar het is nog voornamelijk een beheersmatig plan, voornamelijk gebaseerd op leerlingenprognoses. De komende jaren zal het SHO kunnen en moeten toegroeien naar een plan dat beleidsrijker is, zodat het een impuls kan geven aan onderwijsontwikkelingen, integrale wijkaanpak, kinderopvang etc.

De uitvoering van uitbreiding en nieuwbouwplannen verloopt door gebrekkige samenwerking met de ambtenaren van gemeente traag en moeizaam. Gesprekken hierover zijn gaande met ambtenaren en de wethouder van onderwijs.

Een onafhankelijk bureau, Asset, heeft van alle scholen in Haarlem de onderhoudssituatie in kaart gebracht. Op basis hiervan en met het SHO in de hand wordt een onderhouds- en renovatieplan vastgesteld.

**GMR.**

De GMR heeft zich ontwikkeld tot een professioneel overlegorgaan. De GMR staat constructief kritisch tov de beleidsontwikkeling van OPOH.

**Conclusies.**

Er is goed en hard gewerkt op de scholen, geen school uitgezonderd! Ook de ondersteuningsorganisatie OSK levert uitstekend werk. Op de onderwerpen die onder onze directe invloedssfeer vallen doen wij het goed als organisatie. Dat vinden wij niet alleen zelf, ook de inspectie en ouders tonen zich tevreden. Alle redenen op trots te zijn. De resultaten zijn goed en er is een gezonde samenwerking op alle fronten waardoor wij steeds weer in staat blijken allerlei vernieuwingen en verbeteringen door te voeren.

De komende jaren gaat de aandacht o.a. naar verbetering van de buitenschoolse opvang, wederom verlaging van het ziekteverzuim, verder invoeren van passend onderwijs voor elk kind en verbetering van de samenwerking met de gemeente om de huisvesting beter te laten verlopen. De verzelfstandiging van de organisatie tot een openbare stichting geeft zijn eigen dynamiek. In het strategisch plan 2009-2012 beschrijven wij onze nieuwe doelstellingen.

## **2. De kwaliteit van het onderwijs.**

Naast het verzorgen van een aantal randvoorwaardelijke en controlerende zaken, bewaakt en stimuleert de overheid de kwaliteit van het onderwijs. Dat doet zij o.a. door inhoudelijke kwaliteitseisen voor de gewenste resultaten van het onderwijs te stellen. Dit wordt gecontroleerd door de Inspectie van het Onderwijs. De inspectie kan daarvoor – afhankelijk van het toezichtarrangement – verschillende instrumenten inzetten. In dit verslagjaar waren dat voor het OPOH: het periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO) en het jaarlijks onderzoek (JO).

Voorafgaand aan het inspectiebezoek levert de school diverse schooldocumenten (verbeterplannen, gegevens zelfevaluaties, jaarplan) aan. Ook moeten de medewerkers van de scholen uitgebreide vragenlijsten invullen. Op basis van de schoolgegevens en het schoolbezoek spreekt de inspectie haar oordeel uit over de kernindicatoren voor goed onderwijs: leerstofaanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch en didactisch handelen, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve en zelfstandige rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen. De Inspectie geeft daarnaast – buiten het waarderingsskader om – gevraagd en ongevraagd advies ter verdere bevordering en stimulering van de kwaliteit van het onderwijs.

De inspectie legt aparte bezoeken af aan elke locatie. Elke school (of het nu de hoofd-, nevenvestiging of dislocatie is) wordt apart gewaardeerd.

### **2.1. Afspraken met de Inspectie van het onderwijs.**

Vanaf schooljaar 2007-2008 is de inspectie met het nieuwe toezicht in het Primair Onderwijs gestart. Per school wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt. De inspectie baseert deze onder andere op de onderwijsopbrengsten. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Daarom is de verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg in het primair onderwijs een belangrijk aandachtspunt voor de inspectie in de komende jaren. Op basis van de risicoprofielen bepaalt het schoolbestuur zelf de na te streven kwaliteit, de wijze van monitoring en – indien noodzakelijk – de wijze van planmatig interveniëren. Alle scholen worden in ieder geval een keer per vier jaar door de inspectie bezocht. Scholen die het slecht doen, krijgen verscherpt toezicht. Bij grote risico's zal de inspectie uitvoerig onderzoek doen op de betreffende scholen (zogenoemde risicoscholen). Zeer zwakke scholen krijgen te maken met interventies die passen bij kwaliteitstekorten van die scholen.

In het kader van dit nieuwe inspectietoezicht zijn er in oktober 2007 afspraken gemaakt over het toezicht vanuit de inspectie op onze scholen. De zorg en controle op de eigen kwaliteit komt nog sterker te liggen bij het schoolbestuur zelf. De inspectie komt op basis van risicoprofielen, na en in overleg met het schoolbestuur, of naar aanleiding van een themaonderzoek op de scholen. OPOH heeft geen zwakke scholen. Het schoolbestuur moet wel alert zijn op signalen; op basis van trendanalyses kunnen mogelijke toekomstige risico's in kaart worden gebracht. Met betrekking tot enkele scholen zijn aanvullende prestatieafspraken gemaakt, die aansluiten bij de eigen zelfevaluatie en verantwoording.

Met de inspectie heeft OPOH onderstaande afspraken gemaakt:

- Naast het invullen van vragenlijsten leveren de scholen de leeropbrengsten jaarlijks digitaal aan. Het schoolbestuur toetst op betrouwbaarheid en volledigheid.
- Met betrekking tot het aanleveren van de schoolgidsen zijn strakkere afspraken gemaakt. Schoolgidsen worden voor de aanvang van het nieuwe schooljaar digitaal aangeleverd.
- Aandacht voor verdere kwaliteitsverbetering (trendanalyse, systematisch evalueren, en planmatig werken aan verbeteringen). Borgen van effecten van verbeteractiviteiten en vastleggen van afspraken is daarin cruciaal.
- Verbeteringen in de handelingsplanning zijn aan te brengen door meer en gericht te werken met vooraf (SMART) geformuleerde doelen.
- Op alle scholen worden de tussen- en eindopbrengsten als voldoende beoordeeld.
- Op de drie speciale scholen voor basisonderwijs moet meer aandacht worden besteed aan het opstellen van een ontwikkelingsprofiel van de leerlingen, opdat beter vastgesteld kan worden of leerlingen zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen en eventuele extra interventies daarop afgestemd worden. Op de scholen wordt zorgvuldig en planmatig gewerkt; er wordt vroegtijdig gesignaleerd; De ouders worden in voldoende mate bij de zorg van hun kind betrokken.
- Op de vier scholen voor speciaal onderwijs (REC-scholen) werkt betrokken personeel met veel inzet voor de doelgroepen. De REC-scholen hebben aantoonbaar gewerkt aan verbetertrajecten. De geboden kwaliteit wordt door de inspectie voldoende gewaardeerd,

## **2.2. Afspraken systematische kwaliteitszorg Openbaar Primair Onderwijs.**

Er is sprake van systematische kwaliteitszorg wanneer de school de kwaliteitszorg planmatig aanpakt. Door de vaststelling van de zelfevaluatie-instrumenten en de daarbij afgesproken moment van afname en de werkwijze m.b.t. formuleren van de doelen en cyclische karakter van de PDCA-cirkel (plan, do, check, act) is in 2004 de basis gelegd voor systematische kwaliteitsbewaking, waardoor borging en verbetering structureel onderdeel uitmaakt van de schoolontwikkeling.

De basisscholen en de speciale scholen voor basisonderwijs gebruiken als zelfevaluatie-instrument, de Kwaliteitsmeter Primair Onderwijs, KMPO van Van Beekveld & Terpstra / AVS. Door uitkomsten van verschillende jaren te vergelijken en te analyseren, is het instrument goed te gebruiken voor een verbeter- of schoolontwikkelingsplan.

De speciale scholen uit REC 2 & 3 hanteren het instrument 'kwaliteit Speciaal'.

## **2.3. Jaarplan.**

Scholen moeten kwalitatief goed onderwijs verzorgen. Ze krijgen daarvoor zelf de ruimte te formuleren wat zij onder kwalitatief goed onderwijs verstaan, hetgeen gevolgen heeft voor de inrichting van het onderwijs, de zorgstructuur en het personeel.

Algemene beginselen m.b.t. onderwijskwaliteit voor de scholen zijn:

- rekening houden met verschillen tussen leerlingen (meer maatwerk leveren)
- zorgen voor een onderwijsaanbod dat het maximale uit iedere leerling haalt;
- zorgen voor een veilig schoolklimaat;
- zorgen voor het op peil houden van de kwaliteit van leraren;
- zorgen voor betrokkenheid van ouders en leerlingen bij de school;
- zorgen voor samenwerking omwille van een brede zorg voor alle leerlingen met externe instellingen;
- zorgen voor een doelmatige besteding van de overheidsmiddelen.

In het jaarplan hebben de scholen de beleidsvoornemens voor het schooljaar 2007-2008 geformuleerd. De bijbehorende inzet van personeel en financiële middelen is daarbij beschreven. Na bespreking van dit plan en instemming daarvan door de MR is het jaarplan het beleidsdocument voor het voorliggende schooljaar.

## **2.4. De omgeving van de school: kinderopvang, zorgstructuur en profilering.**

Goede kwaliteitszorg betekent ook dat de school rekening houdt met de wensen van die omgeving. Elke school onderhoudt dan ook goede contacten in de directe omgeving: ouders, buurthuis, wijkcentra, speeltuinverenigingen, sportclubs, samenwerkende partners voor- en naschoolse opvang etc. In het verslagjaar is als gevolg van de nieuwe regelgeving omtrent voorschoolse-, tussenschoolse- en naschoolse opvang een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een aanbiedende instantie.

Elke school heeft ruimte voor eigen profilering; wat zijn – naast degelijk onderwijs - de kernkwaliteiten en waarin wil de school zich – op kortere en langere termijn – onderscheiden, rekening houdend met de vragen vanuit de wijk en/of bredere omgeving.

### **3. Onderwijsbeleid**

#### **3.1. Thuisnabij onderwijs, beleid en resultaten 2007.**

In ons Strategisch beleidsplan staan onder het motto 'sterk in leren' de doelstellingen beschreven die wij in het kader van thuisnabij en passend onderwijs willen verwezenlijken.

- Zoveel mogelijk kinderen ontvangen thuisnabij onderwijs. Wij realiseren daartoe een continuüm van zorg voor leerlingen met specifieke hulpvragen. Verschillende onderwijsarrangementen in samenwerking met het speciaal en speciaal basisonderwijs zijn gerealiseerd.

Onze algemene beginselen m.b.t. onderwijskwaliteit zoals geformuleerd in de kwaliteit van het onderwijs (zie paragraaf 3) sluiten bij deze doelstelling aan. Gezocht wordt naar mogelijkheden de schoolgebonden differentiatiemogelijkheden te vergroten. Met het oog daarop en de ontwikkelingen rondom het thema 'Passend Onderwijs' is een projectplan Passend Onderwijs geschreven.

- Dit verslagjaar is het onverzuild samenwerkingsverband WSNS gerealiseerd. De nieuw samen te stellen PCL is geïnstalleerd en er is – na een interim periode - een nieuwe directeur WSNS benoemd.

Als onderdeel van het ene samenwerkingsverband wordt in een goede spreiding van SBO voorzieningen over de stad/regio voorzien. In elke windrichting van Haarlem komt een s.b.o.-school, die – als expertisecentrum - de eigen omgeving (leerkrachten en leerlingen) kan bedienen.

- Wij werken mee aan de spreidingsplannen per REC-cluster. In dit kader is de nevenvestiging voor ZML in Hoofddorp gerealiseerd. Tijdens dit verslagjaar is ook een nevenvestigingen ESM in de Haarlemmermeer gerealiseerd.

- In dit verslagjaar is een regionale dienst Ambulante Begeleiding REC II en III voor de regio Haarlem, Haarlemmermeer gerealiseerd. Hiermee is expertise gebundeld, en wordt zo doelmatig mogelijk met beschikbare middelen omgegaan, opdat zoveel mogelijk leerlingen met leerbelemmeringen op basis van een handicap met specifieke begeleiding op de school in de eigen sociale omgeving kunnen blijven. De coördinator AB heeft regelmatig overleg met het directiebestuur van de deelnemende SO-scholen, waarna op advies besluitvorming in het Bestuurlijk Overleg kan plaatsvinden. Ten behoeve van de medezeggenschap personeel is er een klankbordgroep ambulante begeleiders opgezet.

- Wij is een clusteroverstijgend REC-loket voor ouderondersteuning in Haarlem gerealiseerd. De werkzaamheden van dit Onderwijsloket, als ondersteuning voor ouders wordt erg gewaardeerd. Doordat de ontwikkelingen m.b.t. passend onderwijs en regionalisering op zich hebben laten wachten, is de positionering van dit Loket nog onvoldoende duidelijk. In het nieuwe samenwerkingsverband, worden de mogelijkheden onderzocht om dit loket – anticiperend op Passend Onderwijs en het belang van ouderondersteuning - onder te brengen bij WSNS.

#### ***Thuisnabij, meer passend.***

In het verslagjaar is ruim aandacht geweest voor de discussie (informerend, explorerend: mening- en visievormend) op directie-, leerkrachten- en ouderniveau over de herijking van zorg en 'passend onderwijs'. Dit is op twee manieren geconcretiseerd.

- Vooruitlopend op de ontwikkelingen is er een onderzoeksnotitie geschreven die de kansen in kaart heeft gebracht om te komen tot een meer intensieve samenwerking tussen een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs in een Brede School; 'twee scholen onder een dak', waarbij talentontwikkeling in de eigen sociale omgeving voorop staat. In dit verslagjaar is er een interim-directeur aangetrokken, die leiding geeft aan beide scholen en het project 'twee scholen onder een dak'. Het gevaar is niet irreëel dat dit plan, als gevolg van uitblijvende concrete acties voor passende huisvesting haar elan verliest. OPOH is daar attent op, maar is ook gebonden aan de voortvarendheid vanuit de gemeente Haarlem.

- Een projectgroep heeft de opdracht gekregen een beleidsnotitie over 'Passend Onderwijs' te schrijven. Naast vergezichten en ambities zullen alle lopende en voorgenomen school- of regiogebonden ontwikkelingen die te maken hebben met 'thuisnabij opvangen, begeleiden en onderwijzen van leerlingen' in kaart worden gebracht en bekend gemaakt, zodat ook de ontwikkeling van 'onder op' zichtbaar wordt. Deze beleidsnotitie is geschreven en uitgebreid en indringend in discussie gebracht met de directeuren.



### 3.2. Speciaal Onderwijs, Regionale Expertise Centra (REC's).

In de REC's werken, geordend naar 'soorten' handicap, de verschillende scholen voor speciaal onderwijs samen. Men spreekt van een clusterindeling.

- **Cluster 1:** scholen voor kinderen met een visuele handicap. OPOH heeft geen cluster 1 school. Voor informatie: Het Koninklijk Instituut tot Onderwijs van Slechtzienden en Blinden, (voortgezet) Speciaal onderwijs aan meervoudig en visueel beperkte leerlingen Visio in Huizen (NH).
  - **Cluster 2:** scholen voor dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraaktaal moeilijkheden. OPOH heeft 1 cluster 2 school, de Prof. Van Gilseschool, voor auditief en communicatief gehandicapte leerlingen (SO sh - esm)
  - **Cluster 3:** scholen voor langdurig zieke kinderen (LZ-somatisch), scholen voor lichamelijk of meervoudig gehandicapte kinderen (Mytyl) en scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen. OPOH heeft 3 cluster 3 scholen. Mytylschool De Regenboog, openbare school voor lichamelijk gehandicapte en meervoudig gehandicapte kinderen. De Albert Schweitzerschool, school voor langdurig zieke kinderen (lzk) en de Dr. A. van Voorthuijsenschool, school voor primair en voortgezet onderwijs voor kinderen met een verstandelijke handicap (zmlk)
  - **Cluster 4:** scholen voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, scholen voor langdurig zieke kinderen (psychiatrisch), scholen verbonden aan een Pedologisch Instituut. OPOH heeft geen scholen in Cluster 4.
- Informatie is verkrijgbaar bij de Prof.dr. Gunningschool en Het Molenduin.

Het openbaar primair onderwijs Haarlem is in twee van de vier clusterbesturen vertegenwoordigd. In elk REC wordt aangestuurd door een REC-manager. Verder werken er in de REC's trajectbegeleiders, plaatsingsfunctionarissen en coördinatoren voor de ambulante begeleiding.

De volgende ontwikkelingen deden zich voor in 2006:

- het uitbouwen en meer bekend maken van het "Haarlems loket", dat REC-clusteroverstijgend, ouders begeleidt bij de toeleiding naar de Commissie voor indicatiestelling (CVI) en informeert over mogelijke scholen.
- De nevenvestiging van de Dr. A. van Voorthuijsenschool in de gemeente Haarlemmermeer (Hoofddorp) is gestart. Gezien de toename van het aantal leerlingen is dit een goede ontwikkeling geweest in het thuisnabij brengen van voorzieningen.
- Aansluitend hierop is in dit verslagjaar een nevenvestiging in de gemeente Haarlemmermeer (Hoofddorp) gestart van de Van Gilseschool (ESM, cluster 2). Ook deze vestiging voorziet duidelijk in een behoefte. Voor de toekomst wordt - in samenspraak met gemeentelijke overheden - nog een andere nevenvestiging voorbereid.
- Een nevenvestiging van De Regenboog (REC 3 mytyl) in de Haarlemmermeer (Hoofddorp) is - in samenspraak met de gemeente Haarlemmermeer - in voorbereiding. Het hoofdbreken wordt nog gevormd door passende huisvesting.
- De samenwerking tussen het Haarlems speciaal onderwijs en de Zorg (Kinderdagcentra). Mogelijkheden worden onderzocht om, zowel in Haarlem als in de Haarlemmermeer (gespecialiseerde) leerkrachten/assistenten op een KDC enkele dagdelen per week aan een kleine groep laagfunctionerende kinderen onderwijs te laten geven. Door deze vorm van samenwerking krijgt onderwijs en begeleiding voor beide partners een nieuwe dimensie. In samenwerking is in 2007 de Naschoolse opvang opgestart.
- in het kader van verdere regionalisering en het inspelen op opvang van kinderen met speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften is verbrede toelating binnen REC 3 scholen (mytyl, zml) mogelijk gemaakt.
- In het kader van hetzelfde streven is de Van Gilseschool (cluster 2 ESM) een samenwerking aangegaan met OBS De Dolfijn om kinderen met taalspraakproblematiek ook binnen een reguliere basisschool adequaat op te vangen.

### 3.3. WSNS

Het Openbaar Primair Onderwijs Haarlem maakt m.i.v. 1 augustus 2007 deel uit van het interzuilare WSNS samenwerkingsverband in de regio Zuid-Kennemerland.

Alle scholen uit het samenwerkingsverband hebben middelen toegekend gekregen om verder te werken aan de verbetering van de zorg op school. Hiervoor hebben de scholen een beknopt plan van aanpak ingediend en achteraf een kleine beschrijving van het resultaat alsmede een kopie van de rekening ingediend.

Voor verdere ontwikkelingen WSNS verwijzen we naar het Zorgplan van het Samenwerkingsverband.

### **3.4 Achterstandsbeleid**

Naast de gewichtenregeling om kinderen die dat nodig hebben meer kansen te geven de eigen talenten te ontwikkelen is er het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Dit beleid richt zich op de Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) richt zich op taalstimulering (faciliteren van intensiever samenwerken tussen peuterspeelzalen en basisscholen in het kader van taalprogramma's: Piramide of Caleidoscoop). De herijkingoperatie van de peuterspeelzaalvoorzieningen in de gemeente Haarlem is in 2007 nog niet afgerond. Verder aanvullend structureel beleid kon dan ook nog niet worden geformuleerd.

De nieuwe gewichtenregeling wordt gefaseerd ingevoerd. De effecten op onze scholen zijn daardoor nog niet helemaal duidelijk. Het lijkt erop dat eventuele negatieve effecten voor onze scholen zullen meevallen.

### **3.5. Brede scholen.**

In Haarlem Centrum staat De Kring. Al in het begin van de 90-er jaren is deze school als een van de eerste in Nederland, met wat we nu een brede schoolontwikkeling zouden noemen, begonnen. De term 'Brede School' bestond toen nog niet. Hij heet dan ook Kantoorurenschool De Kring.

In het kader van de veranderende taken, die inmiddels in een stroomversnelling komen door de motie Bos/Aartsen zijn meerdere scholen bezig met wijkgerichte Brede Schoolontwikkelingen (Haarlem Oost, Noord en Centrum). Veel van onze scholen doen dan ook vanaf dit verslagjaar mee met de ESF-subsidieregeling, dagarrangementen en combifuncties. Deze regeling legt een zwaar beslag op in geringe mate beschikbare administratieve capaciteit. De opbrengsten zijn in dit verslagjaar nog niet in kaart te brengen.

In Schalkwijk heeft de Piramide, locatie Meerwijk in juli 2007 het nieuwe gebouw betrokken. In samenwerking met de IC-school De Meer wordt vormgegeven met samenwerkende partners Dock en Het Kootertje aan de uitbouw van deze Brede School.

Als gevolg van het convenant dat de gemeente Haarlem heeft afgesloten met organisatie Jeugd, zorg en onderwijs wordt via de werkgroep 'school in de wijk' getracht goede op de wijk zelf toegesneden voorzieningen te realiseren of in stand te houden opdat het voorzieningenniveau aansluit op de wensen en behoeften van de bewoners en kinderen uit de wijk. Onze scholen spelen in de traject een duidelijke rol.

### **3.6. Cultuurbeleid OPOH.**

Van oudsher is er in Haarlem veel aandacht om jongeren kennis te laten maken met culturele uitingen. De gemeente stimuleert ook gesubsidieerde instellingen zich te richten op kinderen en jongeren. Verder zijn er voor scholen verschillende subsidiemogelijkheden op het gebied van kunst- en cultuureducatie:

- afdeling Cultuur Gemeente Haarlem,
- Het Cultuurstimuleringsfonds,
- Het Actieplan Cultuurbereik. Deze regeling van OC&W loopt tot 2008 en maakt co-financiering mogelijk van gemeenten en provincies om cultuurdeelname te bevorderen.

Via het Kunstmenu Primair Onderwijs van de Gemeente Haarlem is er een ruim aanbod van culturele activiteiten zoals toneel- en dansvoorstellingen, muziekvoorstellingen, concerten, films en rondleidingen in het Frans Halmuseum en Teylarsmuseum, literaire activiteiten waar scholen op kunnen intekenen. Vrijwel alle scholen voor basis- en speciaal onderwijs maken gebruik van dit aanbod.

### ***Nieuw landelijk beleid Cultuureducatie:***

Ter voorbereiding op de nieuwe kerndoelen is de Regeling Versterking Cultuureducatie Primair Onderwijs in 2005 door OC&W in het leven geroepen. Het doel is cultuureducatie in het Primair Onderwijs te versterken. In 2007 wordt de subsidie Cultuureducatie Primair Onderwijs structureel in de lumpsum opgenomen. Dit domein is dan ook opgenomen in de Kerndoelen Primair Onderwijs.

### ***Activiteiten in 2007.***

De werkgroep Kwaliteit heeft in 2006 een handreiking opgesteld voor het schrijven van een schoolbeleidsplan:

- Wat wil de school bereiken met cultuureducatie bereiken in relatie tot de missie en de visie van de school.
- Wat gebeurt er nu op school? Krijgt de school op basis van een SWOT-analyse in beeld wat goed loopt; wat zijn de mogelijkheden; wat beter kan; wat nog wordt gemist.
- En 'last but not least', wat is het gewenste profiel van de school ten aanzien van cultuureducatie.

Met behulp van deze bovenschoolse handreiking schrijven de scholen het eigen beleidsplan cultuureducatie en de bijbehorende activiteiten, dat in 2007 als onderdeel van het nieuwe in het schoolplan is opgenomen.

### **3.7. ICT beleid**

In het jaar 2007 heeft ICT een verdere impuls gekregen.

Er heeft een verdieping plaatsgevonden op het niveau van de ICT coördinatoren in de scholen. In de tweede helft van 2007 heeft een 6-tal bijeenkomsten plaatsgevonden onder leiding van een onderwijskundige van Kennisnet. Doel van de bijeenkomsten is scholen inzicht te geven in beter gebruik van ICT op onderwijskundig vlak en elkaar te spreken en te ondersteunen. Van school tot school, maar ook van de deskundige naar school. De bovenschools ICT coördinator heeft dit proces begeleid.

Drie ICT coördinatoren hebben in januari 2007 met de bovenschools Ict coördinator, een studiereis gemaakt naar de BETT onderwijs technologiebeurs in Londen en daar ook een aantal scholen bezocht. Het aantal digitale schoolborden is in dit verslagjaar op de OPOH-scholen enorm toegenomen. In 2007 een nieuwe kadernotitie ICT aangeboden. Deze beantwoordde nog niet geheel aan de ambities en verwachtingen. De werkgroep ICT buigt zich over een nieuwe beleidsnotitie ICT.

## **4. Personele zaken.**

### **4.1. Personeelsbeleid**

In het verslagjaar 2007 zijn de volgende onderdelen uit het Integraal Personeelsbeleidsplan uitgewerkt.

De wet BIO en de leraren competenties zijn op de scholen besproken. Ook is begonnen met gesprekken in het kader van het persoonlijk ontwikkelingsplan, eerst nog met vrijwilligers.

Voor directeuren is vanuit de insteek "Management Development-programma" ruim aandacht geschonken aan schoolontwikkeling, de koppeling die dat heeft met nascholing en ontwikkelingsbevordering van individuele medewerkers en verdere scholing voor diverse soorten gesprekken, waaronder beoordelingsgesprekken.

Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de wijze waarop er moet worden omgegaan met de nieuwe medewerkers op een school (introductie, maatje, eerste werkoverleg functioneren/beoordeling).

Daarnaast is een aantal onderwerpen van het totale Integraal Personeelsbeleidsplan ter instemming aan de PGMR voorgelegd.

### **4.2. Personeelsbeheer**

#### ***ID-regeling (instroom-doorstroombanen)***

In het verslagjaar is een drietal medewerkers met een totale benoemingomvang van 1,5940 doorgestroomd naar een reguliere benoeming buiten het OPOH-bestuur. Twee mensen hebben een baan gevonden buiten het onderwijs, terwijl één ID-er op een school is gaan werken, die onder een ander bestuur valt.

Daarnaast is in 2007 aangegeven dat voor twee personeelsleden de subsidie zal worden beëindigd met ingang van 1 augustus 2009.

Dat zal in principe leiden tot een RDDF-plaatsing van deze medewerkers per 1 augustus 2008.

Na een inventarisatieronde is er duidelijkheid voor welke personeelsleden een plek gezocht gaat worden binnen – dan wel buiten het onderwijs.

De resterende personeelsleden vallen in de overgangsregeling en zullen voorlopig aan de scholen verbonden blijven.

De kosten voor eigen rekening voor OPOH zijn door de plaatsingen wat gedaald en zal ongeveer uitkomen op € 200.000.

Een deel hiervan wordt door de scholen opgebracht en deel vanuit de bovenschoolse middelen (ongeveer 50/50 basis)

Het aantal personeelsleden is op het eind van 2007 gedaald van 32 (28,4566 FTE) in 2006 naar 28 met een totale benoeming van 26,8626 FTE.

#### ***Formatie***

Het bestuursformatieplan 2007-2008 liet zien dat er een groei was in formatieve zin op de basisscholen van 1,2991 FTE, wat nagenoeg overeen komt met de daling van het voorgaande jaar op de basisscholen.

De teldatum 1-10-2007 geeft een forse stijging (+131 ll.) te zien met positieve gevolgen voor de formatieve mogelijkheden (+ 11,1188 FTE) in het schooljaar 2008-2009.

Op de SBO-scholen was de formatie op twee van de drie scholen dalend, door de daling in het aantal leerlingen. Dit is overigens conform ons beleid. Door een stijging van het aantal rugzakleerlingen heeft dat niet tot formatieve consequenties geleid.

Er ligt een afspraak met de ambulante dienst van REC4 met twee van de drie sbo scholen, dat zij formatief worden gesteund vanuit de Centrale Dienst omdat de ambulante begeleiding in eigen beheer (optimaal speciaal) op de sbo-school wordt verricht.

De teldatum 1-10-2007 voor de formatie van schooljaar 2008-2009 laat zien dat het aantal leerlingen in het openbare sbo stabiel is (+ 1). Wel vinden er wat onderlinge verschuivingen plaats.

De teldatum zal in ieder geval geen formatieve knelpunten genereren voor 2008-2009.

In het speciaal onderwijs maakt het bestuursformatieplan 2007-2008 zichtbaar dat er sprake is van groei op 3 van de 4 scholen.

In totaal is de formatie gebaseerd op 15 leerlingen meer dan het voorgaande schooljaar.

In het kalenderjaar 2007 hebben de afsluitende gesprekken plaatsgevonden tussen de besturen ten aanzien van de wijze waarop de Ambulante Dienst REC 2 en 3 gestalte moet krijgen.

Daarbij is de afspraak gemaakt dat 10 % van de financiële middelen voor Ambulante Begeleiding ter beschikking blijft voor de school. Het restant zal na aftrek van de salariskosten van het personeel vanaf 1-8-2008 ter beschikking komen van de Ambulante Dienst.

De teldatum 1-10-2007 voor het schooljaar 2008-2009 geeft wederom een lichte stijging te zien. Op deze datum is er sprake geweest van twee groeiende- en twee dalende scholen, terwijl één van de groeiende scholen ook nog eens extra groei heeft gegenereerd voor het schooljaar 2008-2009 omdat ze ook gebruik hebben kunnen maken van een buitenreguliere telling.

Een potentieel knelpunt bij de lumpsum bekostiging is de relatief lage GPL (gemiddelde personeelslast) vergoeding voor de SO-scholen.

Voor het lopende schooljaar 2007-2008 zal dit nog geen problemen opleveren, omdat er voor het tweede jaar gebruik gemaakt kan worden van de compensatieregeling.

Deze regeling loopt met ingang van 1 augustus 2008 af en zal dus formatieve consequenties hebben voor de SO-scholen. Een en ander wordt opgelost vanuit formatieve marges binnen de eigen SO-scholen.

In het openbaar primair onderwijs werkten in 2007 (peilmoment december 2007) 864 personeelsleden exclusief vervangers. 707 personeelsleden is vrouw en 157 man.

Van de 864 personeelsleden hebben 563 personeelsleden de functie van leraar en 301 een andere functie. Die andere functie loopt van directieleden tot onderwijsondersteunende personeelsleden.

309 personeelsleden hebben een leeftijd van 52 jaar of ouder en van deze 309 zijn er 74 personeelsleden 60 jaar of ouder.

Dit zal consequenties hebben voor de uitstroom en de aanname van nieuw personeel de komende jaren.

Op de Albert Schweitzerschool hebben twee personeelsleden vanwege de afloop van de provinciale- en gemeentelijke subsidie voor de voeding op deze school in het schooljaar 2007-2008 een rddf-plaatsing gekregen. Dit zal leiden tot het ontslag van dit personeel m.i.v. 1-8-2008.

### 4.3. Ziekteverzuim.

In het vorige verslagjaar 2006 was het ziekteverzuimpercentage - na een gestage daling de afgelopen jaren - voor het eerst gedaald onder de 5 %, namelijk 4,7 %.

De trend is in het kalenderjaar 2007 omgebogen, waardoor het openbaar primair onderwijs met een verzuimpercentage van 5,92 % weer boven deze 5 % is uitgekomen.

Dit heeft consequenties voor de verzuimklasse van OPOH, die hierdoor van verzuimklasse 1, weer terug gaat naar verzuimklasse 2 op basis van deze stijging met 1,22 %.

De stijging wordt met name veroorzaakt door de stijging op de basisscholen van 4,31 % naar 6,42 %.

In het speciaal basisonderwijs (3 scholen) is er een fikse daling (van 6 % naar 2,9 %) te constateren, terwijl in het speciaal onderwijs het verzuimpercentage licht gestegen is van 5,09 % naar 5,79 %.

Het percentage van het basisonderwijs ligt landelijk boven het in het regeerakkoord afgesproken streefpercentage (van 6,63 % in 2006 naar 6,14 % in 2007).

Of het stijgen van de percentages in het basisonderwijs een landelijke trend is valt nog niet aan te geven omdat op het moment van schrijven deze landelijke cijfers over 2007 nog niet zijn gepubliceerd.

In de analyse van onze eigen arbo kan men ook niet gemakkelijk de verklaring aangeven voor de stijging, omdat de meeste scholen een stabiel beeld geven met een verzuimpercentage dat onder het landelijke gemiddelde ligt.

Een viertal scholen springen eruit qua percentage en zijn de veroorzakers van de stijging.

Dit is slechts voor een deel te verklaren door de na een onderzoek aan het licht gekomen onrust binnen één van de scholen. In de andere situaties zijn er meestal externe autonome verklaarbare oorzaken. In de loop van 2008 zijn en worden er maatregelen genomen om de ziekteverzuim verhogende onrust op één van de scholen weg te nemen.

De sbo- en so scholen hebben een verzuimpercentage dat ligt onder de landelijke streefpercentage van 6,86 % en ook hier kan nog geen vergelijking worden gemaakt met landelijke verzuimcijfers over 2007, omdat deze landelijke cijfers nog niet zijn gepubliceerd.

Op een bijlage van dit jaarverslag staan de bijhorende statistieken per school..

<b>Verzuimpercentage Haarlem</b>	<b>2002</b>	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>
Basisonderwijs	8,90 %	7,10 %	6,49 %	4,45 %	4,31 %	6,42 %
Speciaal basisonderwijs	8,20 %	6,10 %	7,44 %	3,25 %	6,00 %	2,90 %
Speciaal onderwijs	11,9 %	8,60 %	6,56 %	6,83 %	5,09 %	5,79 %
Gemiddeld totaal OPOH			<b>6,77 %</b>	<b>5,10 %</b>	<b>4,70 %</b>	<b>5,92 %</b>

De aanpassing van de verzuimklasse naar verzuimklasse 2 zal een ophogend effect hebben op de hoogte van het nieuwe arbocontract.

In de afroaming van het budget PAMB heeft de positieve aanpassing naar verzuimklasse 1, geen aanpassing tot gevolg gehad van de reservering voor het arbocontract. Deze ophoging kan daarom gewoon worden bekostigd uit de beschikbaar gestelde middelen.

Wanneer door additionele arbo diensten zoals expertise- en interventie onderzoeken en psychologische consulten de kosten boven de reservering uitstijgen, zal een beroep kunnen worden gedaan op gelden van de school zelf.

De vorig jaar opgesomde voordelen om deze extra diensten via de Arbounie te betrekken zijn nog steeds van gelding en treft u hieronder nog een keer aan.

Het voordeel om de expertise via de Arbounie te regelen is het volgende:

- De Arbodienst heeft een netwerk van specialisten en heeft contracten afgesloten waardoor een snelle verwijzing naar een specialist mogelijk is. Als de werknemer dit zelf moet regelen staat hij/zij op een wachtlijst.
- Door deze snelle verwijzing zal de duur van het verzuim verkort worden.

#### ***Preventiemedewerker***

In 2007 hebben de preventiemedewerkers op de scholen een scholing doorlopen van drie dagdelen. Na deze scholing moeten deze medewerkers in staat zijn om in samenspraak met medewerkers van het OSK (bestuurskantoor) de Risico Inventarisatie actueel te houden.

#### **4.4. Personele knelpunten.**

In 2007 is een einde gekomen aan een slepend arbeidsconflict doordat een overeenkomst met een personeelslid is bereikt.

Wegens disfunctioneren is een personeelslid via verplichte mobiliteit in een outplacementtraject gekomen. Het personeelslid is herplaatst in een niet-onderwijsinstelling.

Voor een personeelslid in een ID-functie zijn voorbereidingen getroffen om tot een herplaatsing te komen in 2008 wegens ongeschiktheid om met kinderen te werken.

Voor een personeelslid wordt wegens disfunctioneren via outplacement getracht een functie buiten het onderwijs te vinden. Dit heeft echter nog niet het gewenste resultaat gehad.

Gezien een toename van het aantal personele knelpunten zullen er in toenemende mate middelen voor outplacementtrajecten gereserveerd worden.

Een knelpunt van geheel andere orde is het gegeven dat de komende jaren vele directeuren zullen vertrekken. Wij anticiperen hier tijdig op met een aantal maatregelen (o.a. kweekvijver).

## 5. Financiën

### 5.1. Algemeen.

Evenals voorgaande jaren is de jaarrekening 2007 ten behoeve van de Bestuurscommissie Openbaar Primair Haarlem opgesteld, conform de richtlijnen van het Ministerie van OCW, door het OSK. In deze jaarrekening zijn de consequenties van een heel jaar lumpsumfinanciering terug te vinden.

Ten opzichte van de jaarrekening 2006 is het resultaat met € 561.000 en het balanstotaal met € 2.098.000 toegenomen. In deze toelichting zal nader op deze verschillen worden ingegaan.

#### Financiën op de balansdatum

Belangrijk bij de beoordeling van de financiële situatie op de balansdatum zijn de financiële kengetallen. In het algemeen worden hiervoor de volgende kengetallen gebruikt:

##### Solvabiliteit

(Eigen vermogen + Aandeel derden + Egalisatierekening) / Totaal vermogen

In hoeverre is de stichting in staat om op lange termijn aan de betalingsverplichtingen te voldoen.

##### Liquiditeit

Vlottende activa / Kortlopende schulden

In hoeverre is de stichting in staat om rekeningen in het komend jaar te voldoen.

##### Rentabiliteit

(Resultaat gewone bedrijfsvoering / Totale baten uit gewone bedrijfsvoering) \* 100%

Financiële kengetallen	2006	2007
Solvabiliteit	0,55	0,54
Liquiditeit	2,81	2,51
Rentabiliteit	1,00%	2,30%

Volgens de besturenorganisatie VOS/ABB kunnen voor het onderwijs de volgende streefwaarden als voldoende worden beoordeeld:

Solvabiliteit	0,50
Liquiditeit	1,50
Rentabiliteit	> 0,5

Geconcludeerd kan worden, dat de financiële kengetallen op dit moment een positief beeld geven.

Met name de liquide middelen zijn in 2007 sterk toegenomen. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een vergoeding van Loyalis van € 300.380 en doordat er door de gemeente Haarlem, 2,2 miljoen euro vergoeding is uitbetaald voor decentralisatie huisvesting. Deze laatste vergoeding was opgenomen onder de overige vorderingen.

Ondanks de toename van de liquide middelen is het kengetal voor liquiditeit afgenomen. Dit wordt veroorzaakt door de, in verhouding, meer gestegen kortlopende schulden.

### 5.2. Weerstandsvermogen.

Sinds de invoering van de lumpsumfinanciering per 1 augustus 2006 heeft het weerstandsvermogen een andere dimensie gekregen. Dit is een gevolg van deze budgetfinanciering, waardoor de personele risico's zijn toegenomen en/of van Rijk naar schoolbesturen zijn verschoven. Denk hierbij aan:

- Conflictsituaties
- Ouderschapsverlof
- Langdurige ziekte
- (Flex) Bapo rechten.

Ook zijn de risico's met betrekking tot de exploitatie van de schoolgebouwen toegenomen als gevolg van de oplopende bouw- en onderhoudskosten en de fors stijgende energielasten.

Het weerstandsvermogen is de buffer voor het schoolbestuur en moet worden aangehouden om, ondermeer, genoemde risico's te kunnen opvangen.

Bij bepaling of het weerstandsvermogen voldoende is, wordt het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de Rijksbijdrage.

De formule voor de berekening van het weerstandsvermogen is:  
(eigen vermogen +/- materiële vaste activa) / rijksbijdrage OCW  
( € 8.238.495,- minus € 2.948.737,- ) / € 36.939.116,- = 0,14 = 14%. Deze uitkomst is nagenoeg gelijk aan die van de jaarrekening 2006. Uit onderzoek onder schoolbesturen blijkt dat het weerstandsvermogen, afhankelijk van het risicoprofiel, tussen de 5% - 20% kan liggen. Geconcludeerd kan worden, dat het weerstandsvermogen van de Bestuurscommissie OPOH op dit moment ruim voldoende is om eventuele calamiteiten op te kunnen vangen. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat het eigen vermogen voor het grootste deel bestaat uit bestemmingsreserves. Van de 8,2 miljoen is 7,4 miljoen bestemd, met als grootste reserves meubilair/leermiddelen, personeels - en arbeidsmarktbeleid (schoolbudget) en personeel. Daarnaast moet er vanaf 2008, volgens een nieuwe regeling van het Ministerie van OCW als gevolg van Europese regelgeving, voor ieder personeelslid, een Bapo voorziening worden gevormd. Deze voorziening zal uit de huidige reserves gevormd moeten worden.

### **5.3. Analyse van het resultaat:**

#### **Exploitatieresultaat**

Uit deze jaarrekening blijkt een positief exploitatieresultaat van € 967.931. Als belangrijkste oorzaken van dit positieve exploitatieresultaat kunnen worden genoemd:

1. Aanzienlijke rentebaten tot een bedrag van € 327.832 als gevolg van een zorgvuldig liquiditeitenbeheer.
2. Naar aanleiding van een onafhankelijk onderzoek, is er door Loyalis een bedrag van € 300.380 premiekorting uitgekeerd over de jaren 1998 t/m 2001.
3. Het positieve resultaat op personeel als gevolg van de invoering van de lumpsum.

#### **Verschillen t.o.v. de begroting.**

Het totale verschil tussen de werkelijke baten en lasten en de begroting bedraagt per saldo € 1.027.032. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

1. Bijdrage overige overheid.

In de begroting zijn voor de gemeentebijdrage Huisvesting en exploitatie uitsluitend de baten ten behoeve van de gymzalen opgenomen. Bij de werkelijke gemeente baten zijn ook diverse vergoedingen voor uitbreidingen, 1<sup>e</sup> inrichtingen en overige bijdragen in de reguliere exploitatie van scholen verwerkt. Daarnaast is er een bedrag voor schade uitgekeerd, dat niet kon worden ingeschat

2. Overige baten

De overige baten zijn hoger dan begroot, doordat in de begroting de ouderbijdragen/eigen fondsen (oudercommissie, tussenschoolse opvang, schoolreizen, sponsoring, overige baten) niet waren opgenomen. Op het moment van begroten kon hiervan nog geen inschatting worden gemaakt, omdat de cijfers van de jaarrekening 2006 nog niet bekend waren en dit het eerste jaar was dat deze baten moesten worden opgenomen.

Daarnaast is er een vergoeding van Loyalis ontvangen, die op het moment van begroten niet bekend was (zie toelichting op exploitatieresultaat).

Sinds de invoering van lumpsum krijgen de basisscholen een bedrag per leerling van WSNS als tegemoetkoming in de kosten van interne begeleiding. Bij het opstellen van de begroting 2007 in 2006 is hier geen rekening mee gehouden.

De vergoedingen van WSNS voor de scholen voor speciaal basisonderwijs zijn hoger dan begroot. Naast de reguliere WSNS vergoeding is er een vergoeding ontvangen voor tussentijdse instroom

3. Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn hoger dan begroot omdat de afschrijvingslasten van de startactiva niet in de begroting zijn opgenomen. Op het moment van begroten is er nog van uitgegaan dat de afschrijvingslasten van de startactiva, evenals in 2006, ten laste van de herwaarderingsreserve zouden komen. Inmiddels is echter besloten de herwaarderingsreserve op te heffen en deze toe te voegen aan de bovenschoolse reserve voor meubilair/leermiddelen. De afschrijvingslasten van de startactiva worden evenals de afschrijvingslasten van het lopende jaar ten laste van deze reserve gebracht

4. Huisvestinglasten

De hogere huisvestinglasten ten opzichte van de begroting is een gevolg van het ten laste van de exploitatie boeken van de dagelijkse onderhoudskosten. Tot en met 2006 werden deze lasten rechtstreeks ten laste van de onderhoudsvoorziening geboekt. Naar aanleiding van een opmerking van de accountant bij de jaarrekening 2006 is dit aangepast.



#### 5. Overige materiële lasten

Evenals bij punt 2 overige baten, is bij het begroten geen rekening gehouden met ouderbijdragen/ eigen fondsen (oudercommissie, tussenschoolse opvang, schoolreizen, sponsoring). Daarnaast zijn er geen lasten begroot voor inventaris en apparatuur voor ICT, terwijl hierop wel wordt uitgegeven.

#### 6. Rente

De in 2007 niet direct benodigde liquide middelen zijn uitgezet in deposito's. Daarnaast bankiert de Bestuurscommissie vanaf oktober 2007 bij het Ministerie van Financiën, waar hogere rentes worden gegeven dan bij een reguliere bank.

#### **Personeel**

In deze jaarrekening zijn voor de eerste keer de effecten van de lumpsumfinanciering over een heel boekjaar zichtbaar. Het resultaat op personeel is € 417.079 positief. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de overgangsbekostiging lumpsum primair onderwijs. Als gevolg hiervan ontvangt OPOH over het schooljaar 2006/2007 een overgangsvergoeding van 1,83% (berekend over de totale lumpsum-vergoeding van dat schooljaar) = € 490.982 en voor het schooljaar 2007/2008 0,93% = € 258.304. Het positieve resultaat wordt daarnaast veroorzaakt door de vergoeding van WSNS (totaal € 99.000) die in 2007 door de scholen nog niet is uitgegeven (zie hoofdstuk **Verschillen t.o.v. de begroting** punt 2 ).

Uit de jaarrekening komt naar voren dat de besteding van de vergoeding voor personeels- en arbeidsmarktbeleid achterblijft bij de (rijks)vergoeding. In 2007 neemt deze reserve toe met een resultaat van € 560.566. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat aan het schoolbudget ook overige personele baten worden toegevoegd zoals de vergoeding van Loyalis (zie toelichting exploitatieresultaat) € 300.380. Daarnaast is dit schooljaar gestart met het opstellen van een meerjarenraming door de schooldirecties voor deze personele middelen.

#### **Huisvesting**

Bij de huisvestingslasten is er, evenals voorgaande jaren, een tekort op energie. Het tekort over 2007 bedraagt ca. € 100.000.

De schoonmaaklasten laten een lichte daling zien waardoor er een onderbesteding is van € 50.000. Per 15 augustus 2007 is er via een Europese aanbesteding een mantelcontract afgesloten met het schoonmaakbedrijf VBG. Dit kan resulteren in een grotere besparing op de schoonmaakkosten in de komende jaren.

Het resultaat op onderhoud € 711.966 is gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening (zie 2.4.1 van de balans).

De lasten voor klein onderhoud en exploitatie over 2007 zijn € 725.599,00 en aan de onderhoudsvoorziening 1,2 miljoen onttrokken.

#### **5.4. Conclusie:**

Uit deze jaarrekening komt naar voren dat de financiële kengetallen op dit moment een positief beeld te zien geven. De vermogenspositie is wederom toegenomen.

Zoals bekend, blijft het gebouwenonderhoud een bron van zorg. Alhoewel de onderhoudsvoorziening circa 1,6 miljoen bedraagt, blijft, zoals uit de risicoanalyse naar voren komt, vergt het gebouwenonderhoud en de gelden daarvoor onze voortdurende aandacht. In de discussie over de verdere verzelfstandiging is dit dan ook één van de belangrijkste onderwerpen.

Gelet op de huidige vermogenspositie zullen wij de risicoanalyse regelmatig actualiseren teneinde snel en adequaat te kunnen reageren op een negatieve ontwikkeling van de vermogenspositie op langere termijn.

#### **5.5. Treasury**

Het bestuur heeft besloten om per 1 oktober 2007 gebruik te maken van geïntegreerd middelenbeheer van het Ministerie van Financiën. Zie ook punt 6. bij **Verschillen t.o.v. de begroting**.

## 6. Materiële Zaken

### 6.1. Algemeen: leerlingtelling, -stromen en -ontwikkeling.

#### Leerlingtelling:

	<b>(oktober) tellingen 1998 -2007</b>									
	<b>1998</b>	<b>1999</b>	<b>2000</b>	<b>2001</b>	<b>2002</b>	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>
<b>Totaal openbaar basisonderwijs</b>	<b>5809</b>	<b>5803</b>	<b>5763</b>	<b>5704</b>	<b>5591</b>	<b>5540</b>	<b>5526</b>	<b>5512</b>	<b>5547</b>	<b>5682</b>
Totaal bijzonder basisonderwijs	6106	6078	5895	5756	5742	5693	5710	5814	5944	5922
<b>SBO openbaar</b>	<b>346</b>	<b>429</b>	<b>432</b>	<b>438</b>	<b>432</b>	<b>418</b>	<b>387</b>	<b>389</b>	<b>370</b>	<b>371</b>
SBO bijzonder	423	402	379	358	399	416	447	391	360	338
<b>SO Openbaar</b>	<b>584</b>	<b>604</b>	<b>596</b>	<b>588</b>	<b>586</b>	<b>580</b>	<b>565</b>	<b>567</b>	<b>570</b>	<b>566</b>
<b>Totaal primair onderwijs</b>	<b>13268</b>	<b>13316</b>	<b>13065</b>	<b>12844</b>	<b>12750</b>	<b>12647</b>	<b>12635</b>	<b>12673</b>	<b>12791</b>	<b>12912</b>

Het marktaandeel OPOH basisonderwijs exclusief sbo en so is 49 % (OPOH 5682; totaal 11784)  
 Het marktaandeel OPOH basisonderwijs inclusief sbo en so is 51 % (OPOH 6619; totaal 12912)  
 Het marktaandeel OPOH basisonderwijs inclusief sbo en exclusief so is 49 % (OPOH 6053; totaal 12346)  
 Het leerlingenaantal in Haarlem is al langere periode min of meer stabiel, hetzelfde geldt voor het marktaandeel van het openbaar onderwijs.

#### Leerlingenstroming, leerlingenontwikkeling.

De meeste scholen trekken hun leerlingen voornamelijk uit hun eigen primaire voedingsgebied, waarbij wel de naamsbekendheid van de school en de daarmee gepaard gaande populariteit een rol speelt in de leerlingenstroom. Eerder is geconstateerd dat een flink aandeel Haarlemse leerlingen in de randgemeente naar school gaan (900); dit geldt in min of meer gelijke mate ook andersom. De conceptscholen, zoals de Kantoorurenschool, Montessori, Dalton, Jenaplan e.d. hebben te maken met een breder voedingsgebied voor de leerlinginstroom door bewuste keuze voor het concept.

Een aantal van onze scholen zijn verder in leerlingenaantal toegenomen, t.w. Bos en Vaart, de Beatrixschool en de Zuidwester (Haarlem Zuid West) , De Kring en Peppelaer (Centrum) , Ter Cleeff (Haarlem Noord Kleverpark). De volgende scholen zijn verder in leerlingen aantal gedaald: de Dolfijn (Haarlem Noord) en de Zuiderpolder (Haarlem Oost).

De meeste scholen blijven min of meer stabiel. De Sterrenkijker die de laatste jaren een terugloop in leerlingaantal kende, lijkt deze tot staan te hebben gebracht en er is zelfs sprake van een lichte groei in de onderbouw.

De SBO scholen Hildebrand en Dumont hebben een lichte stijging in leerlingenaantal, Focus is gelijk gebleven.

De SO scholen: Albert Schweitzer, van Gilse en Mytyschool de Regenboog, van Voorthuysen zijn qua leerlingaantal iets gedaald, dit is mede door het realiseren van nevenvestigingen in Haarlemmermeer. De leerlingontwikkeling van de SO scholen zijn moeilijk te prognosticeren.

#### 6.2 Huisvesting.

Begin 2007 is het Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) door de Gemeenteraad vastgesteld. In het SHO is veel extra geld beschikbaar gesteld voor uitbreiding van scholen. In tegenstelling tot de landelijke ontwikkeling (voor-, tussen- en naschoolse opvang) is er in het SHO geen beleid ten aanzien van peuterspeelzalen (VVE) en kinderopvang en/of BSO opgenomen. Afgesproken is met elkaar te werken aan een meer beleidsrijk document. Wij denken aan een integrale wijkaanpak, verbreding van de functies van schoolgebouwen, een gymzalen-programmalijn, beleid tav peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang van kinderen etc.

In oktober 2007 is het SHO in samenwerking tussen de schoolbesturen en de gemeente het SHO geëvalueerd. Door de schoolbesturen is er naar aanleiding van de evaluatie, voor een aanzienlijk bedrag, een verzoek voor extra huisvestingsvoorzieningen ingediend.

Mede als gevolg van de beëindiging van de doordecentralisatie is er een onderzoek gedaan naar het (achterstalling)onderhoud bij de Haarlemse schoolgebouwen.  
Voor dit onderzoek in de scholen is het bureau Asset ingehuurd. Door deze inventarisatie zijn de tekorten op onderhoud inzichtelijk geworden.

In het verslagjaar is er getracht te komen tot een uitspraak over de tarieven van huur en medegebruik van lesgebouwen en gymzalen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de verhuur aan commerciële partijen, zoals kinderopvang, en maatschappelijke doelen, zoals peuterspeelzalen. Het streven is tot uniforme, kostendekkende tarieven te komen. Tot afspraken is het nog niet gekomen.  
De overdracht van de 5-tal losstaande gymzalen aan SRO worden begin 2008 afgehandeld.

#### Haarlem-Noord:

*Spaarneschool:* Er is nog geen resultaat geboekt tav vergoeding voor de prijsindexering van de kosten van de uitbreiding.

*De Cirkel:* De uitbreiding van de school zal als gevolg van oplevering nieuwe huizen iets uitgesteld worden.

*Zonnewijzer:* In het SHO is aangegeven dat tbv het extra speellokaal er plannen gemaakt worden om een vide in de school te realiseren.

Voor de langere termijn is een aanvraag voor vervangende nieuwbouw van de semi permanente lokalen en de locatie L. Couperstraat ingebracht.

*Wilgenhoek:* in overleg met de afdeling Stedelijke Ontwikkeling heeft een onderzoek plaatsgevonden naar vervangende nieuwbouw voor de school. Aangezien er geen locaties dan wel geschikte gebouwen voorhanden waren, is er door een architect een haalbaarheidsstudie gedaan naar de aanpassingen van de school aan de hedendaagse eisen. Er zijn drie varianten, van een basisvariant waarin alleen een aantal m<sup>2</sup> extra worden gerealiseerd tot een variant waarin ook interne aanpassingen worden meegenomen. De kosten voor de laatste variant zijn relatief duur tov het resultaat. Een knelpunt dat door deze varianten niet opgelost wordt zijn het te kleine schoolplein en de beschikbaarheid van een gymzaal.

*Ter Cleeff:* De school is per aug. 2006 verhuisd naar het Santpoorterplein, door groei van het leerlingenaantal in de Kleverpark is in het SHO aangegeven dat dringend extra lokalen nodig zijn.

*Albert Schweitzerschool:* is met beperkte middelen wat opgefrist.

#### Haarlem-Centrum:

*Kring:* Deze school blijft groeien; in 2006 is extra ruimte bij de gemeente aangevraagd, zowel in tijdelijke vorm voor de korte termijn als permanente bouw voor de langere termijn.

De korte termijn uitbreiding heeft de nodige problemen opgeleverd; gezien het uitblijven van een oplossing heeft dit wederom geresulteerd in de huuropzegging van de kinderopvang.

Voor de permanente uitbreiding is door de architect een haalbaarheidsstudie gedaan; dit plan is echter van de baan, gezien de ontwikkeling van het bestemmingsplan. De permanente uitbreiding blijft een punt van overleg met de gemeente.

*Peppelaer:* in overleg met gemeente is er een oplossing gevonden voor het capaciteitsprobleem van deze school (2008).

#### Haarlem Zuidwest:

*Beatrix:* Bij deze school zijn een 4-tal noodlokalen geplaatst. De permanente uitbreiding verloopt langzaam, dit is het gevolg van de complexiteit van de school als monument.

Inmiddels is er overeenstemming met de gemeente over het aantal uit te breiden m<sup>2</sup> en bouwbudget.

*Zuidwester:* Deze school heeft een lastig jaar achter de rug; vanaf het begin van het jaar over de kwesties van de noodlokalen, de leegstand in de Volksuniversiteit en de vertraging van de daadwerkelijke capaciteitsuitbreiding voor de school.

De permanente uitbreiding stagneert met name op de financiën en het bouwheerschap van de gymzaal. Aan het eind van het jaar is de gemeente akkoord gegaan met de bouw van de gymzaal; bouwheerschap van de gymzaal ligt bij SRO.

#### Haarlem-Oost:

*ML King;* Bestuurlijk zijn de plannen voor nieuwbouw ML King samen met de SBO school de Hildebrand verder uitgewerkt; de ontwikkeling van het DSK terrein is nog steeds van start gegaan. In het SHO overleg is toegezegd begin 2008 dit project een nieuwe impuls te geven.

*Zuiderpolder:* Daling van het leerlingenaantal is een aandachtspunt. Verder is er in het SHO krediet beschikbaar gesteld voor de bouw van een unielocatie, onder afstoting van de locatie Jan Sluyterslaan.

In verband de eventuele sluiting van de collega school de Viersprong, is er in het verslagjaar bestuurlijke overleg gestart over een eventuele samenwerking van een nieuwe school in Parkwijk. Inmiddels is bekend dat de samenwerking geen vorm heeft gekregen.

Haarlem Schalkwijk:

Er is voor de 2 vestigingen van de Piramide krediet opgenomen in het SHO voor nieuwbouw ivm. de herstructurering van de wijken Europawijk en Boerhaavewijk. Eind van dit jaar is door de afd. SO toegezegd om de herstructurering van deze wijken naar voren te halen gezien de problemen in deze wijken. Hiervoor wordt door de gemeente overleg geïnitieerd om dit gezamenlijk met de besturen verder uit te werken.

## **7. Klachten en bezwaren**

### **Klachten**

In 2007 zijn er 5 klachten ingediend bij het bestuur.

1. Klacht van een ouder over geweld op school.  
Er zijn diverse gesprekken gevoerd met de ouder en de directeur. Klager was niet tevreden met de reactie op de door haar geuite zorg.
2. Klacht van een ouder over de door school ondernomen actie na diefstal gsm.  
Naar aanleiding van de klacht zijn richtlijnen voor de leerkrachten opgesteld over hoe te handelen bij diefstal. De klacht is naar tevredenheid van klager afgedaan.
3. Klacht van een ouder over het door de school opgestelde verslag over zijn dochter.  
Er zijn gesprekken gevoerd met de ouder en de directeur. Klager bleef echter problemen houden over de inhoud van het verslag.
4. Klacht van ouders over de wijze van ondervragen van leerlingen door leerkrachten.  
De klacht is voor behandeling overgenomen door de school. De school heeft de kwestie besproken en richting klager afgehandeld.
5. Klacht van ouders over pesten en veiligheid op school.  
De eerste afspraak voor een gesprek werd door de ouders afgezegd. Op diverse pogingen een nieuwe afspraak te maken is door de klagers niet gereageerd.

### **Bezwaarschriften**

Er zijn 5 bezwaarschriften ingediend door personeelsleden.

Bezwaarde en het bevoegd gezag zijn uitgenodigd tijdens een hoorzitting van de adviescommissie bezwaar en beroep hun standpunten toe te lichten.

Eén bezwaarschrift werd ingetrokken voordat een hoorzitting plaatsvond.

De overige 4 bezwaarschriften zijn behandeld. Op basis van de stukken en de toelichting tijdens de hoorzitting heeft de adviescommissie in alle gevallen geadviseerd het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

De bestuurscommissie heeft deze adviezen van de adviescommissie bezwaar en beroep overgenomen en bezwaarde hiervan in kennis gesteld.

## **Financieel Jaarverslag 2007**



## 8 Financieel jaarverslag

		pagina
<b>B</b>	<b>Jaarrekening</b>	
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	23
B2	Balans per 31 december 2007	24
B3	Exploitatierekening 2007	26
B4	Kasstroomoverzicht 2007	27
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2007	28
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	33
B7	Overzicht verbonden partijen	34
B8	Toelichting op de exploitatierekening 2007	35
<b>C</b>	<b>Overige gegevens</b>	
C1	Accountantsverklaring	39
C2	Besteming van het resultaat	41
C3	Gebeurtenissen na balansdatum	42
<b>D</b>	<b>Bijlagen</b>	
D1	Gegevens over de rechtspersoon	43
D2	OCW-bijlage	44
KP1	Model kengetallen Primair Onderwijs	45

## B1. GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

Bij het opstellen van de jaarrekening 2007 zijn de OCW-voorschrift jaarverslaggeving toegepast.

Voor zover niet anders aangegeven, worden activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde. Hierbij wordt op de vorderingen, indien dit noodzakelijk is, een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

De materiële vaste activa worden tegen de aanschafwaarde opgenomen en volgens de lineaire afschrijvingsmethode afgeschreven, waarbij de afschrijving van de investeringen uit het lopende boekjaar wordt bepaald op het x/12 deel van het jaar na de maand van aanschaf. Hierbij is x het aantal maanden dat het jaar nog heeft te gaan. De gehanteerde activeringsgrens is € 1.000 (m.u.v. facturen die betrekking hebben op een van de leermethodes uit het meerjaren investeringsplan. Ook facturen < dan € 1.000 worden geactiveerd).

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- gebouwen (verbouwing)	5	%	( 20 jaar)
- meubilair en inventaris	5	%	( 20 jaar)
- leermiddelen	11,11 -12,5	%	( 8 - 9 jaar)
- computerapparatuur	20	%	( 5 jaar)
- gymnastiek materiaal	3,33 - 10	%	(10 - 30 jaar)

De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.



**B2. Balans per 31 december 2007**

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

<b>1. ACTIVA</b>		<b>31.12.2007</b>	<b>31.12.2006</b>
<b>VASTE ACTIVA</b>			
1.2.	Materiële vaste activa		
1.2.1	- Inventaris en apparatuur Gebouwen	73540	0
1.2.2	- Inventaris en apparatuur	2103793	1500040
1.2.3	- Leermiddelen PO	<u>771404</u>	<u>633234</u>
		2948737	2133274
	<b>Totaal vaste activa</b>	<u>2948737</u>	<u>2133274</u>
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>			
1.5.	Vorderingen		
1.5.1	- Debiteuren	46736	98540
1.5.2	- Ministerie van OCW	2017010	2025699
1.5.5	- Overige vorderingen	780249	3107597
1.5.6	- Overlopende activa	<u>127662</u>	<u>144644</u>
		2971656,7	5376480
1.7.	Liquide middelen	9480226,3	5793359
	<b>Totaal vlottende activa</b>	<u>12451883</u>	<u>11169839</u>
	<b>TOTAAL ACTIVA</b>	<u><b>15400620</b></u>	<u><b>13303113</b></u>

<b>2. PASSIVA</b>		<b>31.12.2007</b>	<b>31.12.2006</b>
<b>EIGEN VERMOGEN</b>			
2.1.2	Algemene reserve	835225	870707
2.1.3	Bestemmingsreserve	<u>7403270</u>	<u>6453753</u>
	<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b><u>8238495</u></b>	<b><u>7324460</u></b>
<b>EGALISATIEREKENING</b>			
2.3.	Investeringssubsidies	<u>133840</u>	<u>50286</u>
<b>VOORZIENINGEN</b>			
2.4.1	Onderhoudsvoorziening	1627654	1612167
2.4.3	Overige voorzieningen	<u>441667</u>	<u>341667</u>
	<b>Totaal voorzieningen</b>	<b><u>2069321</u></b>	<b><u>1953834</u></b>
<b>KORTLOPENDE SCHULDEN</b>			
2.6.	Kortlopende schulden		
2.6.3	- Crediteuren	752339	492403
2.6.4	- Ministerie van OCW	169855	197741
2.6.6	- Belastingen en premies sociale verzekeringen	1895340	1535401
2.6.8	- Overige schulden	214481	142991
2.6.9	- Overlopende passiva	<u>1926949</u>	<u>1605997</u>
	<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b><u>4958964</u></b>	<b><u>3974533</u></b>
<b>TOTAAL PASSIVA</b>		<b><u>15400620</u></b>	<b><u>13303113</u></b>

### **B3. Exploitatierkening over 2007**

	<b>Werkelijk 2007</b>	<b>Begroot 2007</b>	<b>Werkelijk 2006</b>
	€	€	€
<b><u>BATEN</u></b>			
1. Bijdrage OCW	36.939.116	35.498.294	35.754.162
2. Bijdrage overige overheid	2.948.959	2.622.277	3.349.202
3. Overige baten	2.133.513	911.970	1.257.274
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Som der baten</b>	<u>42.021.588</u>	<u>39.032.541</u>	<u>40.360.638</u>
<b><u>LASTEN</u></b>			
4. Personele lasten	33.941.021	32.820.160	32.684.622
5. Afschrijvingen	463.711	198.475	409.518
6. Huisvestingslasten	3.770.380	3.331.416	3.765.216
7. Overige materiële lasten	2.222.313	1.880.656	2.209.429
8. Leermiddelen	984.064	951.935	1.018.916
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Som der lasten</b>	<u>41.381.489</u>	<u>39.182.642</u>	<u>40.087.701</u>
<b><u>RENTE</u></b>			
9.1 - Rentebaten	327.832	91.000	134.037
9.2 - Rentelasten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Saldo rente</b>	<u>327.832</u>	<u>91.000</u>	<u>134.037</u>
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Resultaat gewone bedrijfsvoering</b>	<u>967.931</u>	<u>-59.101</u>	<u>406.974</u>
<b><u>BUITENGEWONE BEDRIJFSVOERING</u></b>			
10.1 - Buitengewone baten	0	0	0
10.2 - Buitengewone lasten	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Resultaat buiten- gewone bedrijfsvoering</b>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>SALDO EXPLOITATIE</b>	<u><u>967.931</u></u>	<u><u>-59.101</u></u>	<u><u>406.974</u></u>

**B4. Kasstroomoverzicht 2007**

Kasstroomen	2007	2006
	€	€
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Saldo exploitatie	967931	406974
Afschrijvingen	463711	409519
Mutaties werkkapitaal:		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	2404823	-1242814
- Kortlopende schulden	984431	1162596
Mutaties egalisatierekening	83554	50286
Mutaties eigen vermogen	-53896	202990
Mutaties voorzieningen	115487	-146703
Overige mutaties	0	* 414592
	<u>4966041,3</u>	<u>1257440</u>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
(Des)investeringsen immateriële vaste activa	0	0
	-	
(Des)investeringsen materiële vaste activa	1279174	-519682
(Des)investeringsen financiële vaste activa	0	0
	<u>-1279174</u>	<u>-519682</u>
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>		
Mutaties kredietinstellingen	0	0
Mutaties overige langlopende schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Mutaties liquide middelen</b>	<b><u>3686867,3</u></b>	<b><u>737758</u></b>
Beginstand liquide middelen	5793359	5055601
Mutaties liquide middelen	<u>3686867</u>	<u>737758</u>
<b>Eindstand liquide middelen</b>	<b><u>9480226,3</u></b>	<b><u>5793359</u></b>

\* Het bedrag van de overige mutaties in 2006 betreft de waardering van het saldo van de liquide middelen per 01-01-2006 van de private gelden voor een bedrag van € 430.630 en ICT Stuurgroep voor een bedrag van € 69.448 verminderd met het bedrag van de overige mutaties van de materiële vaste activa voor bedrag van € 85.486.

**B5. Toelichting op de balans per 31 december 2007**

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) 31-12-2006	Waardever- minderingen en afschrij- vingen t/m 31-12-2006	Boek- waarde 31-12-2006	Investe- ringen 2007	Overige mutaties 2007	Afschrij- vingen 2007	Boekwaarde 31-12-2007	Gehan- teerd afschrij- vings percen- tage
	€	€	€	€	€	€	€	%
<b>1.2. Materiële vaste activa</b>								
<b>1.2.1 Gebouwen</b>								
Verbouwing	0	0	0	75.973	0	2.433	73.540	
	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>75.973</b>	<b>0</b>	<b>2.433</b>	<b>73.540</b>	5
<b>1.2.2 Inventaris en apparatuur</b>								
Inventaris en apparatuur	2.933.381	1.433.341	1.500.040	836.737	0	232.984	2.103.793	2,5 - 20
	<b>2.933.381</b>	<b>1.433.341</b>	<b>1.500.040</b>	<b>836.737</b>	<b>0</b>	<b>232.984</b>	<b>2.103.793</b>	
<b>1.2.3 Leermiddelen PO</b>								
Leermiddelen	1.539.683	906.449	633.234	366.464	0	228.294	771.404	5 - 33
	<b>1.539.683</b>	<b>906.449</b>	<b>633.234</b>	<b>366.464</b>	<b>0</b>	<b>228.294</b>	<b>771.404</b>	
<b>Totaal MVA</b>	<b>4.473.064</b>	<b>2.339.790</b>	<b>2.133.274</b>	<b>1.279.174</b>	<b>0</b>	<b>463.711</b>	<b>2.948.737</b>	

**B5. Toelichting op de balans per 31 december 2007**

		<b>Balans per</b>	
		<b>31-12-2007</b>	<b>31-12-2006</b>
		€	€
<b>1.5.</b>	<b><u>Vorderingen</u></b>		
<b>1.5.1</b>	<b>Debiteuren</b>		
	Debiteuren	58446	98540
	Voorziening debiteuren	-11710	0
	<b>Totaal debiteuren</b>	<b><u>46736</u></b>	<b><u>98540</u></b>
<b>1.5.2</b>	<b>Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap</b>		
	<u>Rijksbijdrage lopende boekjaar</u>		
	Personele vergoeding lumpsum	1979622	1886937
	Overige rijksbijdragen	37388	138762
	<b>Totaal ministerie OCW</b>	<b><u>2017010</u></b>	<b><u>2025699</u></b>
<b>1.5.5</b>	<b>Overige vorderingen</b>		
	Gemeente		
	- algemeen	411424	816839
	- decentralisatie huisvesting	126165	1811235
	Overige instanties		
	- derden	242659,73	461367
	Netto salaris	0	18156
	Kruisposten	0	0
	<b>Totaal overige vorderingen</b>	<b><u>780248,73</u></b>	<b><u>3107597</u></b>
	<i>De vordering op de Gemeente voor wat betreft het onderdeel decentralisatie huisvesting is afgenomen omdat er inmiddels diverse aangevraagde voorschotten door de gemeente zijn overgemaakt.</i>		
<b>1.5.6</b>	<b>Overlopende activa</b>		
	Vooruitbetaalde bedragen	11596	9570
	Nog te ontvangen bedragen	116066	135074
	<b>Totaal overlopende activa</b>	<b><u>127662</u></b>	<b><u>144644</u></b>
<b>1.7.</b>	<b><u>Liquide middelen</u></b>		
	Kas	0	0
	Bank	9480226,27	5793359
	<b>Totaal liquide middelen</b>	<b><u>9480226,27</u></b>	<b><u>5793359</u></b>

**B5. Toelichting op de balans per 31 december 2007****2.1. Eigen vermogen**

	Saldo per 31-12- 2006	Resultaat 2007	Overige mutaties 2007	Saldo per 31-12- 2007
<b>2.1.2 Algemene reserve</b>	<b>870707</b>	<b>-40093</b>	<b>4611</b>	<b>835225</b>
<b>2.1.3 Bestemmingsreserves</b>	<b>6453753</b>	<b>1008024</b>	<b>-58507</b>	<b>7403270</b>
	<b><u>7324460</u></b>	<b><u>967931</u></b>	<b><u>-53896</u></b>	<b><u>8238495</u></b>
2.1.3a Nadere specificatie bestemmingsreserves publiek				
Personeel	681248	417079	-89534	1008793
Verzilvering	0	0	0	0
Verzilvering ADV/BAPO	179136	-38507	0	140629
Calamiteiten	0	0	0	0
Egalisatie energie	0	0	0	0
Onderwijsleerpakket	477428	-2256	-474467	705
Meubilair/leermiddelen	591449	23140	2801461	3416050
ICT	786880	3876	-704618	86138
Eerste waardering MVA	1616080	0	-1616080	0
Pers. en arbeidsmarktbeleid	1703625	560566	102345	2366536
Vernieuwingsmiddelen	9388	0	-9388	0
I/D-banen	0	0	0	0
REA	20745	0	8	20753
Bestuur en management	0	0	0	0
Best. krachtenbundeling	0	0	0	0
Overige projecten	30287	0	-14340	15947
	<u>6096266</u>	<u>963898</u>	<u>-4613</u>	<u>7055551</u>
2.1.3b Nadere specificatie bestemmingsreserves privaat				
Eigen fondsen	357487	44126	-53894	347719
	<u>357487</u>	<u>44126</u>	<u>-53894</u>	<u>347719</u>
Totaal bestemmingsreserves	<u>6453753</u>	<u>1008024</u>	<u>-58507</u>	<u>7403270</u>

*De overige mutaties 2007 betreffen:*

*Diverse overhevelingen binnen de reserves en de toevoeging van een nog niet eerder geregistreerde schoolbankrekening.*

**2.3. Egalisatierekening**

	Saldo per 31-12- 2006	Ontvangen 2007	Mutaties Toegerekend 2007	Saldo per 31-12- 2007
<b>2.3.1 Investeringsubsidies</b>	<b><u>50286</u></b>	<b><u>91201</u></b>	<b><u>7647</u></b>	<b><u>133840</u></b>
2.3.1 Nadere specificatie investeringsubsidies				
Verbouwing praktijklokalen	0	75973	2433	73540
1e inrichting en leermiddelen	50286	15228	5214	60300
	<u>50286</u>	<u>91201</u>	<u>7647</u>	<u>133840</u>

*Van de gemeente Haarlem is een subsidie ontvangen t.b.v. het verbouwen van de praktijklokalen van de Van Voorthijssenschool. Van de gemeente Haarlemmermeer is een subsidie ontvangen t.b.v. de 1e inrichting en de aanschaf leermiddelen t.b.v. locatie hoofddorp van de Van Voorthijssenschool.*

**B5. Toelichting op de balans per 31 december 2007**

<b>2.4.</b>	<b>Voorzieningen</b>	<b>Saldo per 01-01- 2007</b>	<b>Dotatie 2007</b>	<b>Onttrekking 2007</b>	<b>Vrijval 2007</b>	<b>Saldo per 31-12- 2007</b>
<b>2.4.1</b>	<b>Onderhoudsvoorzieningen</b>	<b>1612167</b>	<b>1249243</b>	<b>1233756</b>	<b>0</b>	<b>1627654</b>
<b>2.4.3</b>	<b>Overige voorzieningen</b>	<b>341667</b>	<b>100000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>441667</b>
		<b><u>1953834</u></b>	<b><u>1349243</u></b>	<b><u>1233756</u></b>	<b><u>0</u></b>	<b><u>2069321</u></b>
2.4.1	Nadere specificatie onderhoudsvoorzieningen					
	Gr. onderhoud	1341832	711966	1233756	0	820042
	Renovatie	270335	537277	0	0	807612
		<u>1612167</u>	<u>1249243</u>	<u>1233756</u>	<u>0</u>	<u>1627654</u>
2.4.3	Nadere specificatie overige voorzieningen					
	Flex-BAPO	341667	100000	0	0	441667
		<u>341667</u>	<u>100000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>441667</u>

Besteding van de voorzieningen in de komende jaren.

	Onderverdeling saldo per 31-12-2007			Saldo per 31-12- 2007
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	
Groot onderhoud	750000	877654		1627654
Renovatie				
Flex-BAPO		441667		441667
	<u>750000</u>	<u>1319321</u>	<u>0</u>	<u>2069321</u>

De voorziening Renovatie betreft de door de Gemeente toegekende doordecentralisatie gelden en de bestedingen hierop. De gelden staan bij de Gemeente en worden door middel van een declaratie opgevraagd. Zie ook post 1.5.5. van deze toelichting.

		<b>Balans per</b>	
		<b>31-12-2007</b>	<b>31-12-2006</b>
		€	€
<b>2.6</b>	<b><u>Kortlopende schulden</u></b>		
<b>2.6.3</b>	<b>Crediteuren</b>	<b><u>752339</u></b>	<b><u>492403</u></b>
<b>2.6.4</b>	<b>Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap</b>		
	<u>Rijksbijdrage lopende boekjaar</u>		
	Personele vergoeding	169855	197741
	Materiële vergoeding	0	0
		<u>169855</u>	<u>197741</u>
	<b>Totaal ministerie van OCW</b>	<b><u>169855</u></b>	<b><u>197741</u></b>



**B5. Toelichting op de balans per 31 december 2007**

<b>2.6</b>	<b>Kortlopende schulden (vervolg)</b>	<b>Balans per</b>	
		<b>31-12-2007</b>	<b>31-12-2006</b>
		€	€
<b>2.6.6</b>	<b>Belastingen en premies sociale verzekeringen</b>		
	Premie vervangingsfonds	4729	2522
	Premie OP/NP/IP/BV	314449	309798
	Premie ANW/PMA	-164	0
	Loonheffing	1450680	1123177
	Premie Participatiefonds	1408	690
	Premie proteq	-11467	4724
	Premie FPU	114222	87870
	Uitkering USZO	20541	5421
	Premie IZA	673	984
	Prs/st/soc fnds	269	215
	<b>Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen</b>	<b><u>1895340</u></b>	<b><u>1535401</u></b>
<b>2.6.8</b>	<b>Overige schulden</b>		
	Provincie	6641	0
	Overige instanties		
	- derden	184258	142991
	- netto salaris	23582	0
	<b>Totaal overige schulden</b>	<b><u>214481</u></b>	<b><u>142991</u></b>
<b>2.6.9</b>	<b>Overlopende passiva</b>		
	<u>Nog te betalen overige kosten:</u>		
	Vakantiegelden	1131992	1072876
	Overige overlopende posten:	54168	56471
		<u>1186160</u>	<u>1129347</u>
	Vooruit ontvangen	46882	69419
	<u>Overige subsidies OCW</u>		
	Geoormerkt	92314	42181
	Niet-geoormerkt	601593	365050
		<u>693907</u>	<u>407231</u>
	<b>Totaal overlopende passiva</b>	<b><u>1926949</u></b>	<b><u>1605997</u></b>

## **B6. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN**

Er is een mantelcontract met CANON afgesloten voor alle scholen. Alle scholen hebben hun huidige contract opgezegd en gaan per de einddatum over op het mantelcontract. Het mantelcontract heeft een looptijd per individueel te plaatsen apparaat van 72 maanden en kan eerst na 69 maanden na plaatsing per aangetekende brief worden opgezegd. De eerste plaatsing heeft in april 2006 plaats gevonden en in 2011 zal het laatste worden geplaatst.

Er is via een Europese aanbesteding een mantelcontract afgesloten met schoonmaakbedrijf VBG. Dit contract is afgesloten per 15 augustus 2007 en heeft een looptijd van 3 jaar.

## **B7. OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN**

Over het verslagjaar 2007 zijn er geen verbonden partijen geweest.

**B8. Toelichting op de exploitatierekening 2007**

	Werkelijk 2007	Begroot 2007	Werkelijk 2006
	€	€	€
<b>1. Bijdrage OCW</b>			
1.1 Normatieve bijdrage OCW	34.819.538	30.797.090	32.034.587
1.2 Overige bijdrage OCW	2.119.578	4.701.204	3.719.575
	<u>36.939.116</u>	<u>35.498.294</u>	<u>35.754.162</u>
1.2 Nadere specificatie overige bijdrage OCW			
- Geoormerkt	47.068	55.547	18.295
- Niet-geoormerkt	2.072.510	4.645.657	3.701.280
- Toerekening egalisatierekening	0	0	0
	<u>2.119.578</u>	<u>4.701.204</u>	<u>3.719.575</u>

In 2007 heeft er een verschuiving plaats gevonden van het schoolbudget van de overige bijdrage naar de normatieve bijdrage.

**2. Bijdrage overige overheid**

2.1 Gemeentelijke bijdragen	2.858.860	2.538.277	3.349.162
2.2 Bijdragen provincie	90.099	84.000	40
	<u>2.948.959</u>	<u>2.622.277</u>	<u>3.349.202</u>

## 2.1

*Nadere specificatie gemeentelijke bijdrage*

- Decentralisatie huisvesting	537.277	539.400	557.453
- Buitenonderhoud	121.709	122.350	122.681
- Huisvesting en exploitatie	678.337	366.347	616.613
- I/D-banen	624.534	675.010	568.148
- GOA	-77.776	0	95.690
- VVE	20.105	48.020	43.137
- OKP	-10.423	0	124.415
- OALT	0	0	845
- Opknappen schoolgebouw	2.300	2.400	2.300
- Diverse personele vergoedingen	338.276	340.500	382.401
- Keuken-/huish. Inventaris	0	0	9.000
- Voeding	42.000	42.000	56.656
- Uitkering schade	231.586	0	156.114
- Uitkering algee	24.492	0	230.466
- Schoolgaande asielzoekers	28.958	0	0
- Praktijklokalen vso	2.433	0	0
- Bredeschool activiteiten	2.580	0	0
- Voorbereidingskrediet	80.357	0	0
- Overige bijdragen	212.115	402.250	383.243
	<u>2.858.860</u>	<u>2.538.277</u>	<u>3.349.162</u>

De gemeente baten zijn lager dan in 2006 als gevolg van de terugbetaling van niet besteede GOA en OKP vergoedingen. Daarnaast zijn de, conform het investeringsplan 2003/2008 van de gemeente Haarlem, beschikbaargestelde Algee gelden tbv al het Haarlemse onderwijs, inmiddels totaal besteed. Hierdoor is er in 2007 nog slechts 24.000 euro uitgekeerd.

**B8. Toelichting op de exploitatierekening 2007**

	Werkelijk 2007 €	Begroot 2007 €	Werkelijk 2006 €
3.1 Oudercommissie	160.032	0	188.057
3.2 Tussenschoolse opvang	83.474	0	73.112
3.3 Schoolreizen	120.125	0	118.921
3.4 Verhuurde onroerende zaken	119.668	131.780	127.279
3.5 Detachering personeel	57.221	0	55.690
3.6 Sponsoring	95.736	0	64.520
3.7 Overige baten	1.497.257	780.190	629.695
	<u>2.133.513</u>	<u>911.970</u>	<u>1.257.274</u>

De stijging van de overige baten wordt o.a. veroorzaakt door een bijdrage premiekorting WAO van Loyalis, als gevolg van een onafhankelijk onderzoek.

Als gevolg van de invoering lumpsum krijgen met name de sbo scholen middelen overgemaakt van WSNS. Voorheen werden er fre's toegekend. In 2006 was deze vergoeding nog 5/12 deel maar in 2007 is het een vergoeding voor het hele jaar.

**4. Personele lasten**

4.1 Lonen en salarissen	24.875.835	27.431.804	30.170.923
Sociale lasten	6.539.103	0	0
4.2 Overige personele lasten	0	0	0
- Dotatie personeelsvoorziening	100.000	100.000	41.667
- Uitzendkrachten e.d.	930	0	2.663
- Overige	4.013.736	5.288.356	3.838.726
	<u>35.529.604</u>	<u>32.820.160</u>	<u>34.053.979</u>
4.3 Uitkeringen	-1.588.583	0	-1.369.357
	<u>33.941.021</u>	<u>32.820.160</u>	<u>32.684.622</u>
4.3 Nadere specificatie uitkeringen			
- Vervangingsfonds	-1.342.203	0	-1.134.584
- Overige uitkeringen	-246.380	0	-234.773
	<u>-1.588.583</u>	<u>0</u>	<u>-1.369.357</u>

Met ingang van 2007 zijn de sociale lasten apart opgenomen.

**5 Afschrijvingen**

5.1 Immateriële vaste activa	0	0	0
5.2 Gebouwen	2.433	0	0
5.3 Inventaris en apparatuur	280.984	123.570	234.163
5.4 Overige materiële vaste activa	0	0	0
5.5 Leermiddelen PO	180.294	74.905	175.355
	<u>463.711</u>	<u>198.475</u>	<u>409.518</u>
5.3 Nadere toelichting inventaris en apparatuur			
- Inventaris en apparatuur	120.471	45.950	106.810
- ICT	160.513	77.620	127.353
	<u>280.984</u>	<u>123.570</u>	<u>234.163</u>
5.5 Nadere toelichting leermiddelen PO			
- Leermiddelen	180.007	68.595	175.355
- ICT	287	6.310	0
	<u>180.294</u>	<u>74.905</u>	<u>175.355</u>

**B8. Toelichting op de exploitatierekening 2007**

	Werkelijk 2007 €	Begroot 2007 €	Werkelijk 2006 €
6.3 Klein onderhoud en exploitatie	725.599	90.940	412.681
6.4 Energie en water	713.376	776.119	739.276
6.5 Schoonmaakkosten	835.902	852.357	833.210
6.6 Heffingen	135.029	125.354	141.770
6.7 Overige huisvestingslasten	39.200	39.200	42.612
	<u>3.770.380</u>	<u>3.331.416</u>	<u>3.765.216</u>
<b>7. Overige materiële lasten</b>			
7.1 Administratie en beheerslasten	781.298	728.147	696.327
7.2 Inventaris, apparatuur	105.203	57.225	74.966
7.3 Dotaties overige voorzieningen	11.710	0	0
7.4 Overige lasten	1.324.102	1.095.284	1.438.136
	<u>2.222.313</u>	<u>1.880.656</u>	<u>2.209.429</u>
7.2 Nadere toelichting inventaris, apparatuur en leermidd.			
- Inventaris en apparatuur	40.178	57.225	13.074
- ICT	65.025	0	61.892
	<u>105.203</u>	<u>57.225</u>	<u>74.966</u>
7.4 Nadere specificatie overige lasten			
- Projecten	255.277	336.744	226.688
- Oudercommissie	127.929	0	167.128
- Tussenschoolse opvang	84.531	0	62.318
- Schoolreizen	117.457	0	135.454
- Sponsoring	47.907	0	76.055
- Overige lasten	691.001	758.540	770.493
	<u>1.324.102</u>	<u>1.095.284</u>	<u>1.438.136</u>
<b>8. Leermiddelen</b>			
8.1 Leermiddelen	984.064	951.935	1.018.916
8.1 Nadere specificatie leermiddelen			
- Leermiddelen	790.805	854.450	864.458
- Vervanging meubilair (oud)	0	0	0
- ICT	193.259	97.485	154.458
	<u>984.064</u>	<u>951.935</u>	<u>1.018.916</u>
<b>9. Rente</b>			
9.1 Rentebaten	327.832	91.000	134.037
9.2 Rentelasten	0	0	0
	<u>327.832</u>	<u>91.000</u>	<u>134.037</u>
<i>Als gevolg van het rendabeler wegzetten (deposito's) van de niet direct benodigde liquide middelen, zijn de rentebaten in 2007 toegenomen. Daarnaast bankiert de bestuurscommissie sinds oktober 2007 bij het Ministerie van Financiën waar een hogere rente wordt gegeven dan bij een reguliere bank.</i>			
<b>10. Buitengewone bedrijfsvoering</b>			
10.1 Baten	0	0	0
10.2 Lasten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>11. Saldo exploitatie</b>			
11.1 Resultaat algemene reserve	40.093	-3.471	291.715
11.2 Resultaat bestemmingsreserves	-1.008.024	62.572	-698.689
	<u>-967.931</u>	<u>59.101</u>	<u>-406.974</u>

## Overige Gegevens



## C1. accountantsverklaring



■ Ernst & Young Accountants

■ Antonio Vivaldistraat 150  
1083 HP Amsterdam  
Postbus 7883  
1008 AB Amsterdam  
Telefoon 088-407 10 00  
Fax 088-407 10 05  
www.ey.nl

Aan: de Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem

### ACCOUNTANTSVERKLARING

#### Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2007 van de Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem te Haarlem bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de exploitatierekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

##### *Verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie*

De Bestuurscommissie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslag primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs (PO/B&V-2005/11131). Tevens is de Bestuurscommissie verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

##### *Verantwoordelijkheid van de accountant*

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, vierde lid van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht en het Controleprotocol OCW 2007. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

■ Ernst & Young Accountants is een maatschap van besloten vennootschappen (praktijkvennootschappen), gevestigd te Rotterdam.  
Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen.



In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### *Oordeel*

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met de Regeling jaarverslag primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs (PO/B&V-2005/11131).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2007 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in het Controleprotocol OCW 2007 zijn vermeld.

### **Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties**

Verder melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Alkmaar, 20 juni 2008

Ernst & Young Accountants  
namens deze

w.g. R. Ellermeijer RA

## C2. BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het totaalresultaat wordt volgens onderstaand overzicht verdeeld over de reserves.

	Werkelijk 2007	Begroot 2007	Werkelijk 2006
	€	€	€
<b>Algemene reserve</b>	<b>-40.093</b>	<b>821</b>	<b>-291.715</b>
<b>Bestemmingsreserve</b>	<b>1.008.024</b>	<b>-59.922</b>	<b>698.689</b>
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	<b><u>967.931</u></b>	<b><u>-59.101</u></b>	<b><u>406.974</u></b>

### Nadere uitsplitsing van het resultaat bestemmingsreserve:

- Personeel	417.079	18.600	133.846
- Verzilvering	0	0	0
- Calamiteiten	0	0	0
- Onderhoud	0	0	0
- Energie	0	-159.336	0
- Solidariteit energie	0	-19.450	0
- OLP	-2.256	-42.656	108.841
- Meubilair	23.140	100.745	160.015
- ICT	3.876	89.985	184.065
- Herwaardering	0	0	-377.071
- Schoolbudget	560.566	-47.810	692.981
- Vernieuwingsmiddelen	0	0	0
- GOA	0	0	0
- I/D-banen	0	0	-130.238
- REA	0	0	0
- Bestuur en management	0	0	0
- Bestuurlijke krachtenbundeling	0	0	0
- Overige projecten	0	0	0
- Spaarverlof	-38.507	0	-609
- Eigen fondsen	44.126	0	-73.141
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<b>Totaal bestemmingsreserves</b>	<b><u>1.008.024</u></b>	<b><u>-59.922</u></b>	<b><u>698.689</u></b>

Een bedrag met een min-teken ervoor geeft een tekort aan.

### **C3. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM**

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

## **D1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON**

**Naam instelling** : Bestuurscommissie Openbaar Primair Onderwijs Haarlem  
**Adres** : Richard Holkade 16  
**Postadres** : Postbus 800  
**Postcode/Plaats** : 2003 RV Haarlem  
**Telefoon** : 023 - 54 30 100  
**Fax** : 023 - 54 30 191  
**E-mail** :  
**Internetsite** : [www.opohaarlem.nl](http://www.opohaarlem.nl)  
**Bestuursnummer** : 13802  
**Contactpersoon** : Mw. J.A.J. Meijer  
**Telefoon** : 023 - 54 30 130  
**Fax** : 023 - 54 30 191  
**E-mail** : [jajmeijer@o-s-k.nl](mailto:jajmeijer@o-s-k.nl)

**Brinnummers** :

<u>Naam</u>	<u>Brinnummer</u>	<u>Sector</u>
Bos en Vaart	15SB	PO
De Kring/H.Schaft	15UJ	PO
De Cirkel/De Sterrenkijker	15WQ	PO
M.L. King	16KG	PO
Ter Cleeff	16AR	PO
De Wilgenhoek	16CH	PO
Beatrix	16DS	PO
De Dolfijn	16GK	PO
De Zonnewijzer	16HS	PO
De Zuidwester	16JB	PO
De Zuiderpolder	16LF	PO
Piramide	16NG	PO
Molenwiek	16WT	PO
Spaarneschool	16YQ	PO
Peppelaer	16ZF	PO
Focus	18GX	PO
Hildebrand	18QX	PO
Prof. J.J. Dumont	18RW	PO
Albert Schweitzer	18BV	PO
Dr. A. van Voorthuijsen	18IS	PO
De Regenboog	18LW	PO
Prof. van Gilse	18KL	PO

## D2 OCW-bijlage

1.5.2 Kortlopende vorderingen op het ministerie van OCW		Bekostigings-	Beschikking	Beschikking-	Ontvangen	Te
		jaar	(datum)	bedrag	t/m 2007	vorderen
				€	€	31-12-2007
**/*	Overlopende post lump-sum	2007/2008	17-12-2007	28.033.027	9.702.640	1.977.788
				<u>28.033.027</u>	<u>9.702.640</u>	<u>1.977.788</u>

2.6.9 Overlopende passiva									
1 Geoormerkt en aflopend op 31-12-2007									
	Jaar en kenmerk	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2006	Besteed t/m 2006	Saldo 31-12-2006	Ontvangen 2007	T.b.v. exploitatie 2007	T.b.v. invest. 2007	Te ver-rekenen 2007
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
<b>1 Geoormerkt en aflopend op 31-12-2007</b>									
<b>Totaal aflopend</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>2 Geoormerkt en doorlopend na 31-12-2007</b>									
P2.3	Versterking cultuureducatie PO	diverse PO/ZO-	62.659	29.478	33.181	74.985	23.069		85.097
P2.4	Scholing overblijfsmedewerkers 2006-2007	2006/16087		16.000	7.000	9.000	4.783		4.217
	Scholing overblijfsmedewerkers 2007-2008					3.000			3.000
<b>Totaal doorlopend</b>		<b>0</b>	<b>78.659</b>	<b>36.478</b>	<b>42.181</b>	<b>77.985</b>	<b>27.852</b>	<b>0</b>	<b>92.314</b>
<b>3 Niet-geoormerkte subsidies</b>									
P3.1	Buitenschoolse opvang	2006/138382 M			43.038	76.512	14.535		105.015
P3.2	Bestuur en management	2006/64090 M		521.130	407.447	113.683	89.494	203.177	0
		2007/2008				224.233	105.178		119.055
P3.4	Rugzakje	diversen		649.521	622.329	27.192	959.688	986.880	0
						756.478	625.895		130.583
P3.9	LIO's en stagiairs	diversen		2.040	283	1.757		680	1.077
P3.10	Faciliteit onderwijsnummer	2005/211498 M	27.626	27.626	3.232	24.394	3.312		21.082
P3.12	Beginnende directeur	2006/34127U	6.000	6.000	4.850	1.150	1.150		0
			18.000				18.000	8.106	9.894
P3.16	Visueel gehandic. kinderen	2006/63188		2.656		2.656	2.325		4.981
P3.19	Extra achterstandsmiddelen	2005/100637 M	248.749	248.749	184.559	64.190		9.755	54.435
P3.20	(Preventieve) ambulante begeleiding	2006/71896M		192.531	112.579	79.952	93.608	20.904	152.656
P3.27	Beloning schoolleider	2006/102518 M		17.439	10.400	7.039		4.370	2.669
	Blijf van mijn lijfhuis	2007/82128 U	11556				4815	4815	0
		2007/82128 U	352				147		147
<b>Totaal niet-geoormerkt</b>		<b>300.375</b>	<b>1.667.692</b>	<b>1.345.679</b>	<b>365.051</b>	<b>2.220.338</b>	<b>1.983.942</b>	<b>0</b>	<b>601.594</b>

**KP1. Model kengetallen Primair Onderwijs**

Kengetallen basisonderwijs		Bovenschools	Bos en Vaart	De Kring/ H. Schaft	De Cirkel/ Sterrenkijker	M.L. King
		13802	15SB	15UJ	15WQ	16KG
<b>Baten</b>						
Ka1	Totale baten					
	- Baten	5.391.219	1.748.190	2.420.557	1.702.932	995.496
	- Financiële baten	327.832	0	0	0	0
		<u>5.719.051</u>	<u>1.748.190</u>	<u>2.420.557</u>	<u>1.702.932</u>	<u>995.496</u>
Ka2	Ouderbijdragen	0	34.507	17.327	3.893	6.373
Ka3	Sponsoring	0	1.829	0	1.080	0
Ka4	Gemeentelijke bijdrage	1.701.041	96.495	106.903	39.267	45.141
<b>Lasten</b>						
Kb1	Totale lasten					
	- Lasten	4.863.978	1.734.171	2.427.937	1.645.393	981.334
	- Financiële lasten	0	0	0	0	0
		<u>4.863.978</u>	<u>1.734.171</u>	<u>2.427.937</u>	<u>1.645.393</u>	<u>981.334</u>
	Personele lasten					
Kb21	Directie	351.189	140.909	203.820	145.761	87.330
Kb22	OP	2.234.838	896.695	1.297.034	927.571	555.734
Kb23	Administratie					
	Schoonmaak					
	ICT					
	Overig OOP	606.599	243.389	352.052	251.769	150.842
	Totaal OOP	606.599	243.389	352.052	251.769	150.842
	Controle	3.192.625	1.280.993	1.852.906	1.325.101	793.906
	Controle	0	0	0	0	0
	Totaal personele lasten	3.192.625	1.280.993	1.852.906	1.325.101	793.906
Kb3	Administratie					
	Administratief personeel	0	0	0	0	0
	Kantoorartikelen e.a. materiaal	0	0	0	0	0
	Contractkosten inhuur AK	772.947	0	0	0	0
	Totaal administratie	772.947	0	0	0	0
Kb4	Schoonmaak					
	Schoonmaakpersoneel	0	0	0	0	0
	Schoonmaakmateriaal	0	0	0	0	0
	Inhuur schoonmaakbedrijf	44.985	47.226	64.190	33.250	18.734
	Totaal schoonmaak	44.985	47.226	64.190	33.250	18.734
Kb5	Meubilair					
	Afschrijving op meubilair	576	6.849	10.166	7.386	4.777
	Inventaris uit exploitatie	2.285	535	3.217	1.784	364
	Apparatuur uit exploitatie	0	0	0	0	0
	Totaal meubilair	2.861	7.384	13.383	9.170	5.141
Kb6	Leermiddelen					
	Afschrijving op leermiddelen	0	12.015	16.291	5.809	3.320
	Leermiddelen uit exploitatie	59	44.932	82.147	32.681	16.826
	ICT leermiddelen	3.483	6.122	12.134	13.557	9.675
	Totaal leermiddelen	3.542	63.069	110.572	52.047	29.821
Kb7	Huisvesting (onderhoud)					
	Afschrijving op huisvesting	0	0	0	0	0
	Dotatie onderhoudsvoorziening	1.249.495	0	0	0	0
	Klein onderhoud	725.350	0	0	0	0
	Huur	50.372	0	0	0	0
	Totaal huisvesting	2.025.217	0	0	0	0
Kb8	Energie	0	42.136	76.868	28.851	19.990
Kb9	ICT					
	ICT personeel	0	0	0	0	0
	Afschrijving op ICT apparatuur	728	9.036	8.756	13.180	1.578
	ICT apparatuur uit exploitatie	802	6.039	283	1.411	1.280
	ICT leermiddelen uit exploitatie	3.483	6.122	12.134	13.557	9.675
	Totaal ICT	5.013	21.197	21.173	28.148	12.533

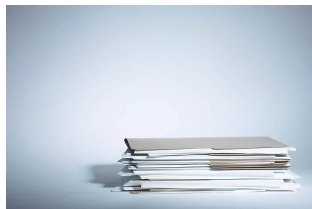
Ter Cleeff 16AR	De Wilgenhoek 16CH	Beatrix 16DS	De Dolfijn 16GK	De Zonne- wijzer 16HS	De Zuid- wester 16JB	De Zuider- polder 16LF
	<b>Incl. neveninstr.</b>					
1.705.915 0	799.704 0	1.485.475 0	1.184.307 0	1.594.165 0	1.320.351 0	1.655.987 0
<u>1.705.915</u> 12.977 14.917 2.752	<u>799.704</u> 21.402 6.925 19.804	<u>1.485.475</u> 55.272 0 58.940	<u>1.184.307</u> 21.966 14.758 94.797	<u>1.594.165</u> 22.873 19.941 26.400	<u>1.320.351</u> 21.294 1.095 21.554	<u>1.655.987</u> 17.460 11.108 24.832
1.685.736 0	914.732 0	1.471.239 0	1.231.739 0	1.566.861 0	1.318.342 0	1.618.799 0
<u>1.685.736</u>	<u>914.732</u>	<u>1.471.239</u>	<u>1.231.739</u>	<u>1.566.861</u>	<u>1.318.342</u>	<u>1.618.799</u>
157.304 1.001.023	75.081 477.786	124.439 791.883	104.432 664.568	138.607 882.046	114.369 727.803	141.647 901.388
271.706 271.706	129.685 129.685	214.940 214.940	180.383 180.383	239.412 239.412	197.547 197.547	244.662 244.662
<u>1.430.033</u> 0 1.430.033	<u>682.551</u> 0 682.551	<u>1.131.262</u> 0 1.131.262	<u>949.383</u> 0 949.383	<u>1.260.065</u> 0 1.260.065	<u>1.039.719</u> 0 1.039.719	<u>1.287.697</u> 0 1.287.697
0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0
0	0	0	0	0	0	0
0 0 33.171	0 0 24.119	0 0 27.305	0 0 32.545	0 0 37.237	0 0 30.313	0 0 36.158
33.171	24.119	27.305	32.545	37.237	30.313	36.158
6.630 1.681 0	2.547 110 0	5.600 533 0	5.362 0 0	7.435 0 0	8.341 1.852 0	2.406 30 0
8.311	2.657	6.133	5.362	7.435	10.193	2.436
11.471 43.422 11.934	2.558 17.954 808	8.858 25.662 16.434	8.329 20.327 7.340	11.622 38.613 10.431	13.546 24.094 11.199	10.482 45.111 9.894
66.827	21.320	50.954	35.996	60.666	48.839	65.487
0 0 0 0	0 -250 249 21.659	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0
0	21.658	0	0	0	0	0
11.226	14.347	23.153	29.770	28.094	24.004	22.945
0 6.566 1.061 11.934	0 3.219 4.373 808	0 9.846 1.134 16.434	0 4.555 1.701 7.340	0 7.894 0 10.431	0 9.052 5.888 11.199	0 8.859 3.628 9.894
19.561	8.400	27.414	13.596	18.325	26.139	22.381

Kengetallen basisonderwijs		Piramide	Molenwiek	Spaarneschool	Peppelaer	Focus
		16NG	16WT	16YQ	16ZF	18GX
<b>Baten</b>						
Ka1	Totale baten					
	- Baten	2.805.696	2.567.368	615.061	1.049.772	1.909.012
	- Financiële baten	0	0	0	0	0
		<u>2.805.696</u>	<u>2.567.368</u>	<u>615.061</u>	<u>1.049.772</u>	<u>1.909.012</u>
Ka2	Ouderbijdragen	28.838	7.254	1.247	30.220	16.275
Ka3	Sponsoring	9.520	0	4.174	0	0
Ka4	Gemeentelijke bijdrage	96.214	225.338	3.100	31.873	8.786
<b>Lasten</b>						
Kb1	Totale lasten					
	- Lasten	2.763.233	2.589.681	599.340	1.019.865	1.887.815
	- Financiële lasten	0	0	0	0	0
		<u>2.763.233</u>	<u>2.589.681</u>	<u>599.340</u>	<u>1.019.865</u>	<u>1.887.815</u>
	Personele lasten					
Kb21	Directie	238.864	209.094	53.376	90.323	175.048
Kb22	OP	1.520.043	1.330.597	339.662	574.781	1.113.939
Kb23	Administratie					
	Schoonmaak					
	ICT					
	Overig OOP	412.583	361.162	92.194	156.012	302.355
	Totaal OOP	<u>412.583</u>	<u>361.162</u>	<u>92.194</u>	<u>156.012</u>	<u>302.355</u>
	Controle	2.171.490	1.900.853	485.232	821.116	1.591.341
	Controle	0	0	0	0	0
	Totaal personele lasten	2.171.490	1.900.853	485.232	821.116	1.591.341
Kb3	Administratie					
	Administratief personeel	0	0	0	0	0
	Kantoorartikelen e.a. materiaal	0	0	0	0	0
	Contractkosten inhuur AK	0	0	0	0	0
	Totaal administratie	0	0	0	0	0
Kb4	Schoonmaak					
	Schoonmaakpersoneel	0	0	0	0	0
	Schoonmaakmateriaal	0	0	0	0	0
	Inhuur schoonmaakbedrijf	52.956	57.392	15.859	23.874	28.646
	Totaal schoonmaak	<u>52.956</u>	<u>57.392</u>	<u>15.859</u>	<u>23.874</u>	<u>28.646</u>
Kb5	Meubilair					
	Afschrijving op meubilair	7.120	6.090	2.665	3.457	2.920
	Inventaris uit exploitatie	2.285	2.204	583	1.541	2.326
	Apparatuur uit exploitatie	0	0	0	0	0
	Totaal meubilair	<u>9.405</u>	<u>8.294</u>	<u>3.248</u>	<u>4.998</u>	<u>5.246</u>
Kb6	Leermiddelen					
	Afschrijving op leermiddelen	9.049	28.272	4.334	2.429	5.776
	Leermiddelen uit exploitatie	65.905	67.314	21.385	28.020	33.822
	ICT leermiddelen	19.254	17.113	6.838	4.547	1.080
	Totaal leermiddelen	<u>94.208</u>	<u>112.699</u>	<u>32.557</u>	<u>34.996</u>	<u>40.678</u>
Kb7	Huisvesting (onderhoud)					
	Afschrijving op huisvesting	0	0	0	0	0
	Dotatie onderhoudsvoorziening	0	0	0	0	0
	Klein onderhoud	0	0	0	0	0
	Huur	0	0	0	0	0
	Totaal huisvesting	0	0	0	0	0
Kb8	Energie	49.876	51.995	8.811	19.331	37.780
Kb9	ICT					
	ICT personeel	0	0	0	0	0
	Afschrijving op ICT apparatuur	6.217	8.051	4.542	3.000	3.826
	ICT apparatuur uit exploitatie	2.743	5.234	839	1.353	7.635
	ICT leermiddelen uit exploitatie	19.254	17.113	6.838	4.547	1.080
	Totaal ICT	<u>28.214</u>	<u>30.398</u>	<u>12.219</u>	<u>8.900</u>	<u>12.541</u>



Hildebrand 18QX	Prof. J.J. Dumont 18RW	Albert Schweitzer 18BV	Dr. A. van Voorthuysen 18IS	De Regen- boog 18LW	Prof. van Gilse 18KL	Totaal 13802
						<b>Incl. neveninstr.</b>
774.687 0	921.803 0	1.925.658 0	2.408.232 0	3.450.386 0	3.178.197 0	43.610.170 327.832
<u>774.687</u> 4.207 0 29.108	<u>921.803</u> 4.317 0 6.199	<u>1.925.658</u> 8.131 7.600 77.523	<u>2.408.232</u> 8.508 40 45.072	<u>3.450.386</u> 4.090 2.750 36.148	<u>3.178.197</u> 15.203 0 61.572	<u>43.938.002</u> 363.634 95.737 2.858.859
729.643 0	883.301 0	1.829.165 0	2.383.035 0	3.542.360 0	3.268.228 0	42.955.927 0
<u>729.643</u> 66.276 421.758	<u>883.301</u> 86.697 551.707	<u>1.829.165</u> 164.781 1.048.605	<u>2.383.035</u> 219.356 1.395.903	<u>3.542.360</u> 338.155 2.151.892	<u>3.268.228</u> 306.658 1.951.459	<u>42.955.927</u> 3.733.512 23.758.715 0 0 0
114.477 114.477	149.749 149.749	284.621 284.621	378.888 378.888	584.085 584.085	529.682 529.682	6.448.794 6.448.794
602.511 0 602.511	788.153 0 788.153	1.498.007 0 1.498.007	1.994.147 0 1.994.147	3.074.132 0 3.074.132	2.787.798 0 2.787.798	33.941.021 0 33.941.021
0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 772.947
0	0	0	0	0	0	772.947
0 0 17.635 17.635	0 0 15.524 15.524	0 0 43.358 43.358	0 0 55.209 55.209	0 0 48.226 48.226	0 0 47.990 47.990	0 0 835.902 835.902
2.641 491 0 3.132	1.800 305 0 2.105	3.416 62 0 3.478	6.109 2.096 0 8.205	12.427 10.131 0 22.558	3.751 5.761 0 9.512	120.471 40.176 0 160.647
1.633 15.977 388 17.998	2.105 12.354 1.232 15.691	2.391 19.274 3.044 24.709	876 60.186 4.965 66.027	8.923 4.967 10.363 24.253	9.916 69.773 11.424 91.113	180.005 790.805 193.259 1.164.069
0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 1.249.245 725.599 72.031
0	0	0	0	0	0	2.046.875
17.256 0 1.265 2.877 388 4.530	7.411 0 1.683 1.495 1.232 4.410	49.767 0 329 2.284 3.044 5.657	59.590 0 8.893 955 4.965 14.813	54.136 0 19.615 6.516 10.363 36.494	36.039 0 20.111 5.491 11.424 37.026	713.376 0 160.801 65.022 193.259 419.082

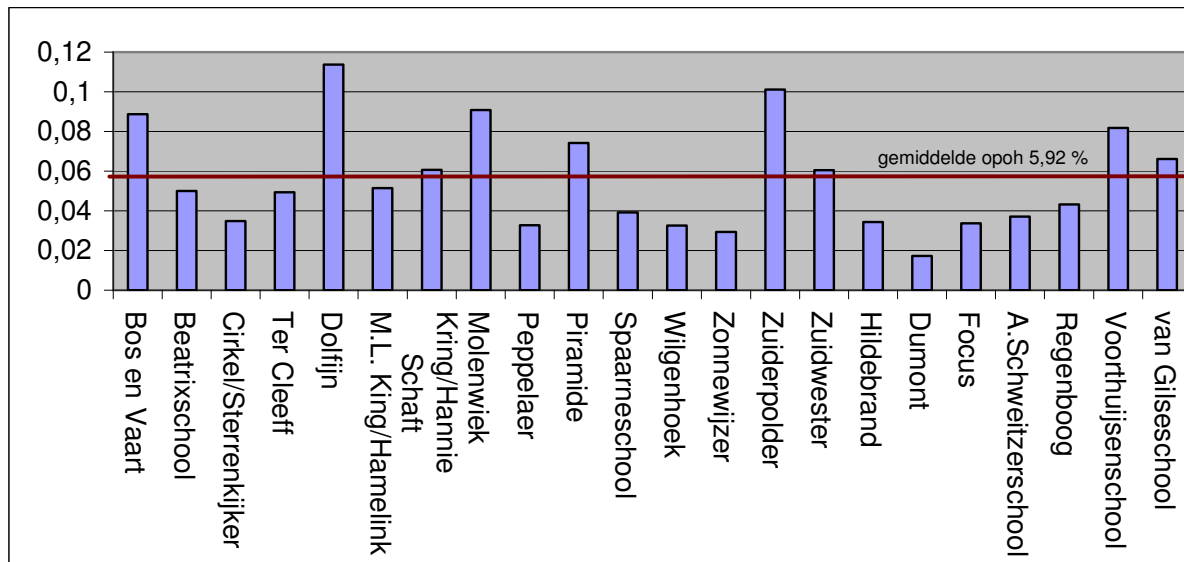
## Bijlagen



- Bijlage 1: Ziekteverzuim per school
- Bijlage 2: Ziekteverzuim per soort onderwijs
- Bijlage 3: Organogram
- Bijlage 4: Afkortingen

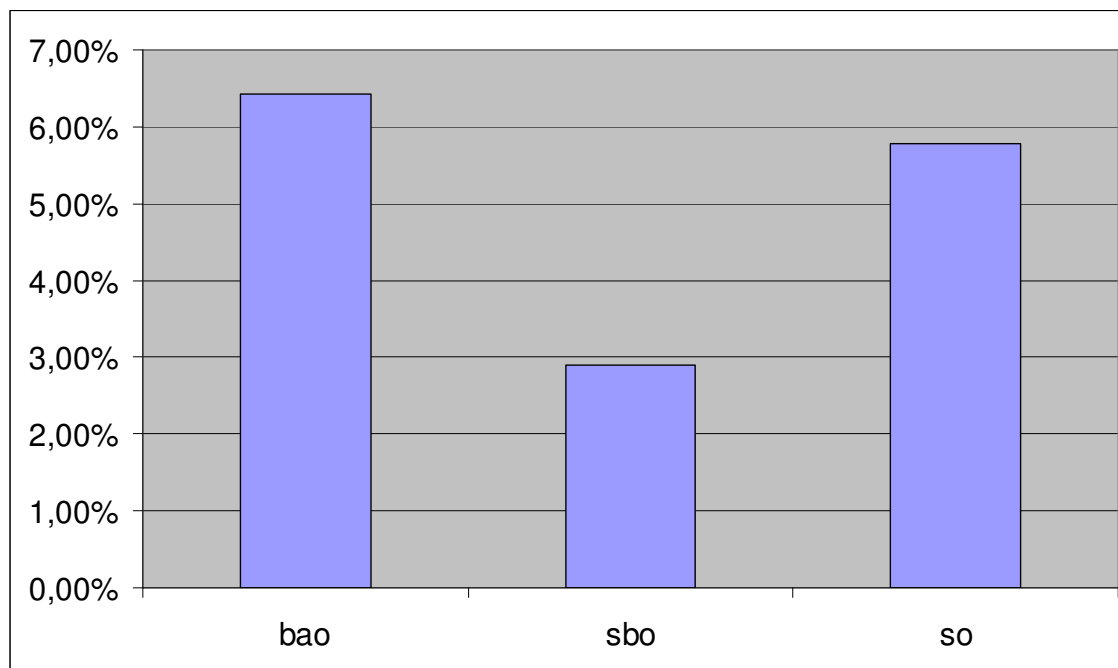
Bijlage 1:

### Ziekteverzuim Primair Onderwijs 2007 per school

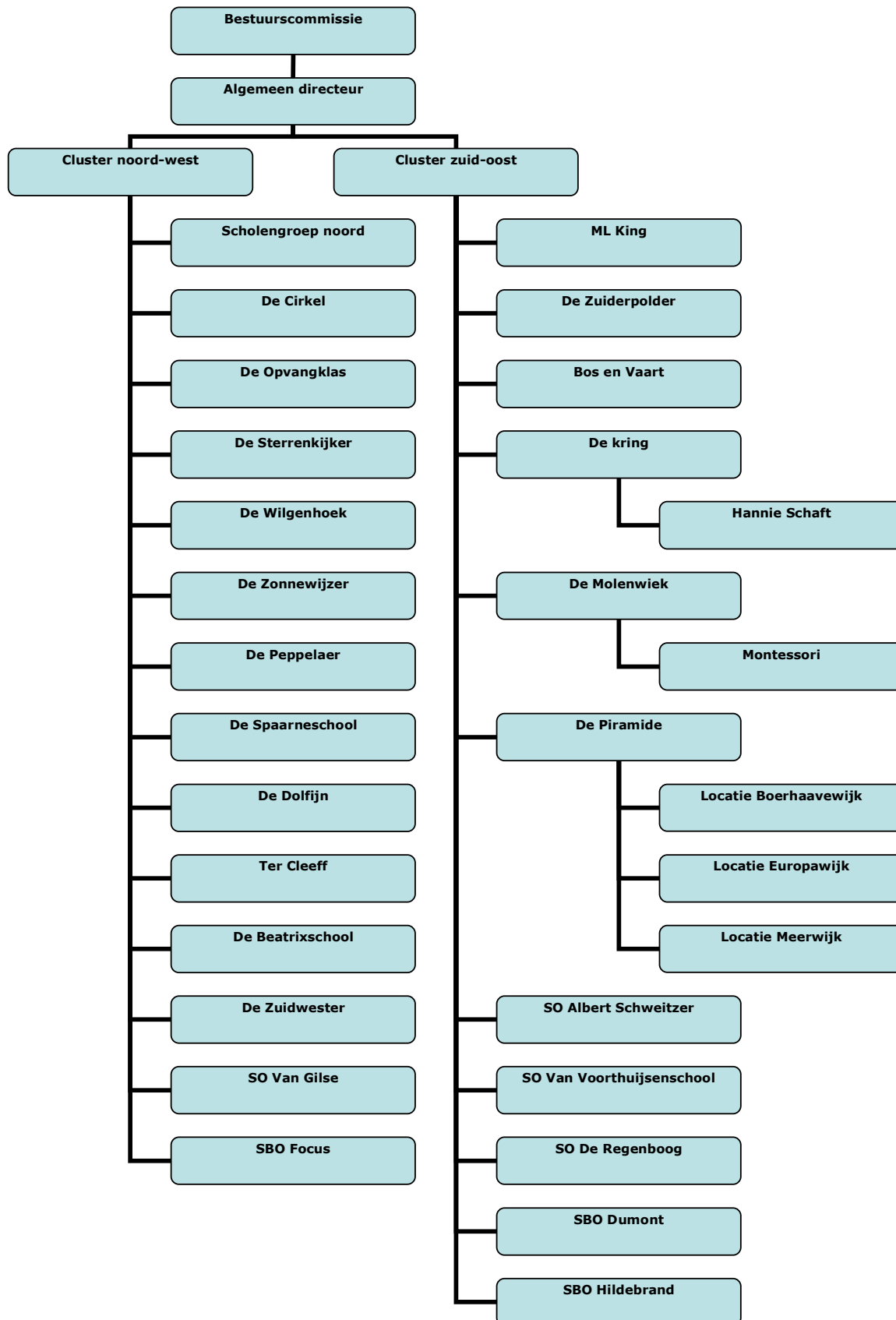


gemiddelde opoh 5,92 %

Bijlage 2:  
**Ziekteverzuim OPOH per soort onderwijs 2007**



Bijlage 3:  
Organogram Managementstructuur Openbaar Primair Onderwijs Haarlem



Bijlage 4:  
**Afkortingenlijst**

AD	Algemeen Directeur
APS	Algemeen Pedagogisch Studiecentrum
A.S.S.	Autistisch Spectrum Stoornis
BAO	Basisonderwijs
BAVI lezen	(beleving) Analyse Van Individualiseringsvormen
BC	Bestuurscommissie
BFP	Bestuursformatieplan
BMT	Bovenschools Management Team
BOA	Bestrijding Onderwijsachterstanden
CVI	Commissie voor Indicatiestelling
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg
ESF	Europees Sociaal Fonds
FPE	Formatieplaatseenheid
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
GIP-model	Groepgericht en Individueel Pedagogisch-didactisch handelen
GOA	Gemeentelijke Onderwijsachterstandenbeleid
IB-ER	Interne Begeleider
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ID banen	Instream Doorstroom banen
IST	Integraal Schooltoezicht
IPB	Integraal Personeelsbeleid
JKO	Jaarlijks Kwaliteits Onderzoek
JO	Jaarlijks Onderzoek
KOH	Kinderopvang Haarlem
KPC	Katholiek Pedagogisch Centrum
LZK-school	School voor Langdurig Zieke Kinderen
MLK	Moeilijk Lerende Kinderen
MR	Medezeggenschapsraad
NSDSK	Nederlandse Stichting voor Dove en Slechthorende Kinderen
OALT	Onderwijs in Allochtone Levende Talen
O.B.S	Openbare Basisschool
OKP	Onderwijs Kansen Plan
OPOH	Openbaar Primair Onderwijs Haarlem
OSK	Onderwijs Servicekantoor Kennemerland
OWG	Afdeling Onderwijs, Welzijn en Gezondheid van de Gemeente Haarlem
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PKI	Personeel, kwaliteit en Innovatie
PKO	Periodiek Kwaliteitsonderzoek
PO	Primair Onderwijs
PRAVOO	Praktijk voor Orthopedagogische en Orthodidactische activiteiten
RDDF	Risicodragend deel van de formatie.
REC	Regionale Expertise Centrum
RST	Regulier School Toezicht
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SMT	Sociaal Medisch Team
SHO	Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SWOT- analyse	Sterkte, Zwakte, Kansen en Bedreigingen - analyse
SWV	Samenwerkingsverband
VVE	Vroeg- en Voorschoolse Educatie
WSNS	Weer Samen Naar School
ZMLK	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen
ZMOK	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen